

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Ärendenummer
NV-06912-24

Naturvårdsverkets förslag på ändringar av jakttider

Innehåll

1.	Inledning	3
2.	Bakgrund	4
2.1.	Översynens omfattning	4
2.2.	Beredningsprocessen	5
2.2.1.	Förslagsperiod	5
2.2.2.	Remissförfarandet	5
2.2.3.	Huvudsakliga ändringar efter remissförfarandet	6
2.3.	Förslagen	8
3.	Författningsförslag – ändringar i jaktförordningen (1987:905)	10
3.1.	Förslag på ändringar i 16 § jaktförordningen	10
3.2.	Förslag på ändringar i bilaga 1 till jaktförordningen	11
3.3.	Förslag på ändringar i bilaga 2 till jaktförordningen	15
3.4.	Förslag på ändringar i bilaga 3 till jaktförordningen	17
3.5.	Förslag på ändringar i bilaga 4 till jaktförordningen	18
4.	Motiveringar och konsekvensanalys	26
4.1.	Hundanvändning (16 § jaktförordningen)	26
4.1.1.	Vildsvin	26
4.1.2.	Kronhjort	27
4.1.3.	Husmus, skogsmöss och råttor – ny reglering	28
4.2.	Allmän jakt (bilaga 1 till jaktförordningen)	29
4.2.1.	Gråtrut	29
4.2.2.	Gräsand	30
4.2.3.	Knipa och Storskrake	31
4.2.4.	Snatterand – ny reglering	33
4.2.5.	Dalripa och fjällripa	35
4.2.6.	Kråka, kaja och skata	38
4.2.7.	Rådjur	41
4.2.8.	Fälthare	44
4.3.	Allmän- och särskild jakttid på kronhjort (bilagorna 1 och 3 till jaktförordningen)	45
4.4.	Särskild jakttid på älg (bilaga 2 till jaktförordningen)	47
4.5.	Jakt på enskilda initiativ för att förebygga skador av vilt (bilaga 4 till jaktförordningen)	48
4.5.1.	Punkt 1, kungsfasan	48
4.5.2.	Punkt 2, flertalet arter	49
4.5.3.	Punkt 3, fasan (nytt fjärde stycke)	51

4.5.4.	Punkt 4, gråsparv och pilfink	51
4.5.5.	Punkt 5, flygsäkerhet.....	52
4.5.6.	Punkt 11, skogsgås och tundragås (sädgås) samt bläsgås och bläsand	53
4.5.7.	Punkt 12, grågås, kanadagås och vitkindad gås	55
4.5.8.	Punkt 15, ringduva	56
4.5.9.	Punkt 16, fågelbo	56
4.5.10.	Punkt 17, årskalv av dov- och kronhjort.....	58
4.5.11.	Punkt 20, trana	59
4.5.12.	Punkt 21, sångsvan.....	59
4.5.13.	Vitkindad gås – ny reglering.....	60
4.5.14.	Årskalv älg, stamskada på tall i ungskog – ny reglering	61
4.5.15.	Gråhäger – ny reglering	61
5.	Förkortningar	64
6.	Faktaunderlag för respektive art.....	65
7.	Viltforskare som konsulterats.....	66
8.	Källhänvisningar	67

1. Inledning

Naturvårdsverkets förslag till regeringen avseende jakttidsändringar framgår av detta dokument.

Jakttider är ett centralt verktyg för viltförvaltningen och en regelbunden översyn av dessa är en förutsättning för en adaptiv viltförvaltning.

Av 2 § jaktförordningen (1987:905) framgår att Naturvårdsverket minst en gång vart sjätte år ska se över de jakttider som regleras i förordningen och vid behov föreslå ändringar till regeringen. Under åren 2024 – 2026 har en översyn gjorts inom ramen för detta ansvar.

Naturvårdsverkets målbild har varit att säkerställa att jakttiderna:

- Uppfyller nationell lag, art- och habitatdirektivet¹, fågeldirektivet² och de internationella överenskommelser som Sverige förbundit sig att följa.
- I möjligaste mån inte tillåter att vilt jagas under parnings- och uppfödningstiderna. Detta kan behöva åsidosättas när det är motiverat utifrån ett samhälleligt perspektiv.
- Ligger i linje med *Strategi för svensk viltförvaltning*.

För att i så stor utsträckning som möjligt uppnå detta har arbetet utgått från dokumentet *Naturvårdsverkets riktlinjer för utformning av jakttider – Ramar och principer* vilket finns bifogat som bilaga till detta dokument.

Översynen har omfattat de jakttider som regleras i jaktförordningen. De jakttider som regleras i föreskrifter eller beslut har inte omfattats av översynen. Vidare är det endast arter och regleringar där Naturvårdsverket föreslår en ändring i någon form som behandlas i dokumentet.

Arbetet med översynen inleddes med en inledande förslagsperiod där en beredningsgrupp med berörda aktörer gavs möjlighet att lämna förslag. Utifrån detta togs sedan preliminära förslag på ändringar fram av Naturvårdsverket. Berörda aktörer gavs därpå möjlighet att lämna synpunkter på förslagen under en remissperiod inför Naturvårdsverkets slutliga beredning.

¹ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter.

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar.

2. Bakgrund

Den senaste översynen av jakttiderna genomfördes under åren 2018 – 2020 och levererades till regeringen den 22 juni 2020. Innan den översynen genomfördes fanns ingen systematisk och regelbunden ändringshantering av de svenska jakttiderna och den senaste strukturerade översynen dessförinnan gjordes år 2000.

I regleringsbrevet för år 2017 gav regeringen Naturvårdsverket i uppdrag att utreda hur ändringar av de jakttider som regleras i jaktförordningen bör beredas inför regeringens beslut. Naturvårdsverket redovisade uppdraget *Beredning av jakttidsändringar* (NV-08970-16) i juni 2017. Enligt Naturvårdsverkets förslag bör översyn av jakttider och behov av ändringar av dessa göras systematiskt och regelbundet med målet att skapa ett tydligt och transparent system som bygger på en hög grad av delaktighet. Enligt förslaget bör översynen synkroniseras med den sexåriga rapporteringscykeln som används för fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet.

Baserat på detta uppdrag beslutade regeringen i maj 2018 att införa följande reglering i 2 § tredje stycket jaktförordningen: ”Naturvårdsverket ska minst en gång vart sjätte år se över de jakttider som regleras i denna förordning och vid behov föreslå ändringar till regeringen.”

Den översyn av jakttiderna som beskrivs i detta dokument har för Naturvårdsverkets del i huvudsak pågått under tidsperioden oktober 2024 – juni 2026. Förslagen lämnas nu till regeringen för fortsatt beredning samt eventuella ändringar i jaktförordningen. Inrapportering enligt fågeldirektivet respektive art- och habitatdirektivet genomfördes under 2025 och har därmed kunnat tas i beaktande i samband med översynen. Riktlinjer för Naturvårdsverkets utformning av jakttiderna, som finns beskrivet i en separat PM, har uppdaterats inför denna översyn. Riktlinjerna finns också som bilaga till detta dokument.

2.1. Översynens omfattning

Den aktuella översynen av jakttiderna är mindre omfattande jämfört med den som gjordes mellan åren 2018 – 2020 och som lämnades till regeringen i juni 2020³. Då hade ingen enhetlig översyn av jakttiderna gjorts på närmare 20 år och en genomgripande genomgång bedömdes därför vara av stor vikt. Vid den föregående översynen gick därför de flesta arter och jakttider igenom grundligt. Det har därmed inneburit att färre unika förslag, som inte var uppe till diskussion vid förra översynen, inkommit i samband med denna översyn.

Samtidigt förespråkas också viss kontinuitet kring jakttiderna. Det kan exempelvis ha bäring på arter där jakttiden ändrades i samband med föregående översyn. Flera av de jakttider som ändrades i samband med föregående översyn har heller inte hunnit utvärderas vetenskapligt.

Det kortare tidsspännat sedan föregående översyn har också inneburit att mindre forskning hunnit bedrivas och att mängden nya kunskapsunderlag att ta i beaktande därmed varit färre.

³ Naturvårdsverkets ärendenummer NV-08122-18.

Sammantaget har ovanstående föranlett att denna översyn av jakttiderna är av mindre omfattande karaktär än den föregående översynen.

2.2. Beredningsprocessen

2.2.1. Förslagsperiod

Arbetet med översynen inleddes med en inledande förslagsperiod där en beredningsgrupp med berörda aktörer gavs möjlighet att lämna förslag på ändringar av jakttiderna. Följande organisationer och myndigheter har ingått i beredningsgruppen:

- BirdLife
- Jägarnas Riksförbund
- Lantbrukarnas Riksförbund
- Länsstyrelsen i Skåne län (samordnande för södra rovdjursförvaltningsområdet)
- Länsstyrelsen i Gävleborgs län (samordnande för mellersta rovdjursförvaltningsområdet)
- Länsstyrelsen i Västerbottens län (samordnande för norra rovdjursförvaltningsområdet)
- Skogsindustrierna
- Skogsstyrelsen
- Svenska Jägareförbundet
- Svenska Naturskyddsföreningen

Utifrån de förslag beredningsgruppen lämnade, samt efter en intern beredningsprocess på Naturvårdsverket, togs sedan preliminära förslag på ändringar fram av Naturvårdsverket. Möten med beredningsgruppen, som syftat till att informera samt diskutera aktuella förslag på ändringar av jakttiderna har också hållits både före och efter remissförfarandet. Att ovan nämnda organisationer och myndigheter deltagit i beredningsgruppen betyder dock inte att de nödvändigtvis ställer sig bakom de förslag, motiveringar eller konsekvensbeskrivningar som Naturvårdsverket redogör för i detta dokument.

2.2.2. Remissförfarandet

I mitten av december 2025 remitterades Naturvårdsverkets preliminära förslag till ändringar av jakttiderna. Remissen gick ut till 48 olika myndigheter och organisationer. Remissperioden avslutades den 16 februari 2026. De flesta remissinstanserna svarade på remissen (41 inkomna svar). Därutöver inkom ett femtiotal ytterligare remissvar från olika organisationer och privatpersoner. I utarbetningen av de slutgiltiga förslagen har Naturvårdsverket i huvudsak utgått från de tillfrågade remissinstansernas svar.

Flera av remissvaren, särskilt från de tillfrågade remissinstanserna, behandlade det remitterade förslaget brett. Bland övriga remissvar fick förslaget om allmän jakt på björktrast samt förslagen om jakt för att förebygga skador av talgoxe, hussvala och ladusvala stor uppmärksamhet. Likaså förslaget om förlängd jakttid på älg i form av smyg- eller vaktjakt i februari.

2.2.3. Huvudsakliga ändringar efter remissförfarandet

Björktrast – införande av allmän jakttid

Det remitterade förslaget om att införa allmän jakt på björktrast i hela landet mellan den 1 augusti – 10 mars har i det slutgiltiga förslaget tagits bort. Över lag bedöms förslaget ha erhållit ett relativt svagt stöd bland remissinstanserna. Beaktande det svaga stödet för förslaget över lag samt att jakten inte varit särskilt omfattande då arten tidigare hade allmän jakttid så bedömer Naturvårdsverket att förslaget inte ska tas vidare.

Bläsand och kricka – avskaffande av allmän jakttid

Förslaget om att avskaffa den allmänna jakttiden på bläsand och kricka har i det slutgiltiga förslaget tagits bort. Efter remissförfarandet och uppföljande möte med beredningsgruppen har Naturvårdsverket valt att inte gå vidare med förslaget om att avskaffa den allmänna jakttiden för arterna. Naturvårdsverkets förnyade bedömning är en sammanvägning av flertalet olika faktorer. Däribland kan nämnas arternas status som nära hotade i stället för sårbara i 2025 års rödlista, en minskad minskningstakt avseende arternas population över de senaste 18 åren, jaktens ringa påverkan på populationerna i stort och vikten av att kunna bruka viltet som resurs. En fortsatt jakt på dessa arter leder till behov av att förvaltningsplaner tas fram, detta mot bakgrund av EU:s regelverk. Naturvårdsverket avser att ta fram sådana förvaltningsplaner för arterna senast 2027. Förvaltningsplanerna ska omfatta åtgärder som syftar till att vända populationsminskningen och säkerställa populationernas bevarandestatus.

Ladusvala och talgoxe – införande av skydds jakt på enskilda initiativ

I det slutgiltiga förslaget är förslaget om att införa skydds jakt på enskilda initiativ i bilaga 4 till jaktförordningen punkten 2 på ladusvala och talgoxe borttaget. Efter remissförfarandet bedömer Naturvårdsverket att det ursprungliga förslaget saknar stöd bland remissinstanserna. Vidare förefaller antalet ansökningar till länsstyrelserna från enskilda om att få bedriva skydds jakt på dessa arter vara lågt samtidigt som nivån av skador som arterna orsakar är oklar.

Hussvala och ladusvala – införande av skydds jakt på enskilda initiativ

Liksom förslaget om att införa skydds jakt på enskilda initiativ på ladusvala och talgoxe är även förslaget om att införa sådan jakt på hussvala och ladusvala i bilaga 4 till jaktförordningen punkten 4 borttaget ur det slutgiltiga förslaget. Den del av förslaget som gällde att lägga till de aktuella arterna erhöll svagt stöd i remissrundan och antalet ansökningar till länsstyrelserna från enskilda om att få bedriva skydds jakt på arterna förefaller vara lågt.

Fågelbo – skydds jakt på enskilda initiativ avseende vissa fågelarter

Hussvala, ladusvala, sädesärta och blåmes har tagits bort från förslaget rörande fågelbo i bilaga 4 till jaktförordningen punkten 16. Den skadenivå de aktuella arterna orsakar är oklar och över lag erhöll denna del av förslaget lågt stöd bland remissinstanserna. I övrigt kvarstår remitterat förslag.

Bläsand – införande av skydds jakt på enskilda initiativ

I remissen föreslogs att skydds jakt på enskilda initiativ skulle införas på bläsand och att detta skulle regleras i bilaga 4 till jaktförordningen punkten 12. I det slutgiltiga förslaget föreslås i stället att arten regleras i punkten 11. Ändringen innebär i huvudsak en kortare jakttid och att jakten begränsas till länen Skåne

och Blekinge. Över lag var det svagt stöd bland remissinstanserna att införa jakt för att förebygga skador av bläsand i hela landet året runt, vilket bilaga 4 punkten 12 omfattar.

Trana – skydds jakt på enskilda initiativ

Det slutgiltiga förslaget innebär förlängd jakttid gällande möjligheten att på enskilda initiativ förebygga skador som tranor orsakar vid fält med oskördad gröda. Jakttiderna föreslås utökas till den 1 augusti – 15 oktober samt den 1 april – 15 juni. De nuvarande jakttiderna är den 1 augusti – 30 september samt den 1 april – 30 maj. Förslagen är i linje med det behov som länsstyrelserna i norra rovdjurförvaltingsområdet lyft avseende att bättre kunna hantera den skadeproblematik som tranor orsakar vid fält med oskördad gröda. Förhållandena i norr kan skilja sig från övriga Sverige och med föreslagna ändringar finns ökade möjligheter att hantera skador både när väderförhållandena ger sena höstskördar samt då vädret försenar vårbruket.

Älg – ändrad jakttid

Förslaget om att införa smyg- eller vaktjakt på älg i februari har inte tagits in i det slutgiltiga förslaget. Huvudskälet är att detta enligt flera remissinstanser skulle försvåra länsstyrelsens arbete med förvaltningen av älg genom minskad tid för sammanställning av statistik och framtagande av älgförvaltnings- och älgskötselplaner inför kommande jaktår. Förslaget gällande smyg- eller vaktjakt på älg i februari var en ingående del i Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdraget Skog och klövvilt (NV-06096-22). Skogsstyrelsen, tillsammans med ett antal intresseorganisationer, är också positiva till förslaget. Dock bedömer Naturvårdsverket, mot bakgrund av att det saknas ett starkt stöd bland remissinstanserna över lag, att förslaget inte ska tas vidare i detta läge. Regeringsuppdraget Skog och klövvilt remitterades heller aldrig och det finns därför andra perspektiv att väga in i detta skede. Den del av förslaget som rör möjligheten för Länsstyrelsen i Norrbottens län att besluta om uppehåll i eller tidigare avslut av älgjakten i hela länet med hänsyn till renskötseln eller snöförhållandena kvarstår, i likhet med vad som tidigare remitterats.

Årskalv älg, stamskada på tall – införande av skydds jakt på enskilda initiativ

Det remitterade förslaget om att införa skydds jakt på enskilda initiativ på årskalv av älg som orsakar stamskada på tall om det behövs för att förebygga skada, har ändrats till att endast omfatta stamskada på tall i *ungskog*. I den remitterade versionen fanns inget specifikt krav på att stamskadan på tall behövde ske i ungskog för att jakt skulle få bedrivas för att förebygga skada. Den skärpta formuleringen avseende ungskog är i linje med det förslag som lades fram av Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen i redovisningen av regeringsuppdraget Skog och klövvilt (se ovan). Utöver detta utökas tiden till att omfatta 1 februari – 15 april i stället för remitterade 1 mars – 15 april. Den föreslagna förlängda tiden är en konsekvens av att jakt på älg i februari inte längre föreslås. Att jakt på årskalv av älg, som orsakar stamskada på tall i ungskog, ska få bedrivas under föreslagna tidsperiod bedöms vara av vikt för att kunna begränsa de skador älg kan ge upphov till på sådana platser. Detta genom att kunna jaga och fälla årskalv som uppehåller sig i skadepåverkad ungskog och därigenom också uppnå en störningseffekt. I övrigt avser förslaget fortsatt att jakten endast ska få

bedrivs som smyg- eller vaktjakt. I likhet med förslaget om att införa smyg- eller vaktjakt på älg i februari har inte heller förslaget om skyddsjakt på enskilda initiativ på årskalv av älg som orsakar stamskada på tall erhållit något starkt stöd bland remissinstanserna. Naturvårdsverket väljer dock att behålla förslaget, som arbetats fram tillsammans med Skogsstyrelsen, för ökad möjlighet att förebygga de skador älg orsakar i ungskog av tall. Som nämnts skärps också lydelsen för att tydligare uppnå det syfte som regleringen avser.

Årskalv av dov- och kronhjort – skyddsjakt på enskilda initiativ

Naturvårdsverkets remitterade förslag utökas ytterligare till att också omfatta platser där ensilage lagts ut i anordning för att utfodra tamdjur. Förslaget innefattar därmed även exempelvis foderbord och andra liknande anordningar. Lantbrukarnas riksförbund har framfört att ett stort ekonomiskt avbräck kan undvikas om lantbrukaren ges möjlighet att även skydda foderbord i de fall då hjortar kommer åt dessa. Utöver det foder som äts upp finns det också en skaderisk genom kontaminering av hjortarnas tramp och spillning. I övrigt kvarstår det tidigare remitterade förslaget på ändringar omfattande betesmark och vid platser där emballerad och försluten ensilage förvaras. Sedan tidigare omfattar punkten också möjlighet att förebygga skador vid fält med oskördad gröda.

Kronhjort – Hundanvändning vid viss jakt

Det remitterade förslaget om att hundar får förfölja hind och årskalv av kronhjort vid tillåten jakt och vid jaktträning i delar av landet där älgjakten börjar den 1 september skärps genom att det förtydligas att det endast gäller under pågående älgjakt. Den skärpta formuleringen avseende kopplingen till älgjakt är även den i linje med intentionerna i Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens redovisning av regeringsuppdraget Skog och klövvilt (se ovan).

Kronhjort – allmän och särskild jakttid

För att det ska vara möjligt att fälla hind och årskalv av kronhjort i de delar i landet där älgjakten startar den 1 september, i samband med att hund förföljer hind och kalv av kronhjort under pågående älgjakt, behöver detta regleras i bilagorna 1 och 3. Därför föreslås ett tillägg i dessa bilagor gällande årskalv i bilaga 1 och hind och årskalv i bilaga 3 som innebär att där älgjakten startar den 1 september får dessa djur jagas i samband med att hund förföljer dem under pågående älgjakt. I övrigt och i övriga delar av landet gäller fortsatt att endast smyg- eller vaktjakt ska vara tillåtet under den tidsperiod som berörs.

2.3. Förslagen

I avsnitt 3 och 4 nedan framgår Naturvårdsverkets förslag till ändringar av jakttiderna. Inledningsvis presenteras ändringarna i form av författningsförslag i avsnitt 3 för att sedan beskrivas i detalj i löptext i avsnitt 4. Förslagen med tillhörande motiveringar och konsekvensanalyser i avsnitt 4 är indelade i fem övergripande områden:

- Hundanvändning (16 § jaktförordningen)
- Allmän jakt (bilaga 1 till jaktförordningen)
- Allmän- och särskild jakttid på kronhjort (bilagorna 1 och 3 till jaktförordningen)
- Särskild jakttid på älg (bilaga 2 till jaktförordningen)

- Jakt för att förebygga skador av vilt (bilaga 4 till jaktförordningen)

För arter där Naturvårdsverket föreslår ändringar i den allmänna jakttiden finns uppgifter rörande arten i form av en faktaruta. Uppgifterna utgör ett komplement till de motiveringar och konsekvensanalyser som finns för det aktuella förslaget.

Avseende storskarv och ejder behandlas inte dessa arter inom ramen för denna översyn. För förslag på ändringar gällande jakt på storskarv hänvisas i stället till delredovisningen av regeringsuppdraget *Att bättre integrera förvaltning av predatorerna säl och skarv i havsmiljöarbetet*, inlämnat till regeringen den 3 november 2025 (Naturvårdsverkets ärendenummer NV-25-002592).

Gällande ejder har arten lyfts ut från den pågående översynen. Det finns en internationell förvaltningsplan för arten och där sätts ramarna för vad som krävs för att kunna bedriva jakt. Därför bedrivs det ett arbete tillsammans med grannländer som är intresserade av att kunna bedriva jakt på ejder med målsättningen att som ett första steg ta fram en interregional förvaltningsplan. När en sådan plan finns på plats tillsammans med de verktyg som krävs för genomförandet, finns det förutsättningar för att besluta om jakt.

För andra fågelarter vars populationer har en minskande trend i Europa behöver också förvaltningsplaner tas fram. Exempelvis för bläsand och kricka planerar Naturvårdsverket att ta fram sådana förvaltningsplaner för arterna senast 2027. Dock finns det behov även för ytterligare arter vilket innebär att fler förvaltningsplaner kan bli aktuella. Förvaltningsplaner som tas fram ska omfatta åtgärder som ska vända populationsminskningen och säkerställa populationernas bevarandestatus för aktuella arter.

Vidare lyfts i SOU 2025:32, *Vissa förändringar av jaktlagstiftningen*, att Naturvårdsverket skulle kunna ges ett uppdrag att utreda anmälningsskyldigheten vid jakt i enlighet med bilaga 4 i jaktförordningen. Inom ramen för ett sådant uppdrag skulle också en mer allmän översyn av bilaga 4 kunna bli aktuell att genomföra. Bland annat skulle frågan om annan lämplig lösning kopplat till jakt för att förebygga skador av fåglar kunna ingå i en sådan utredning.

3. Författningsförslag – ändringar i jaktförordningen (1987:905)

3.1. Förslag på ändringar i 16 § jaktförordningen

16 § jaktförordningen

Nuvarande lydelse

Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktträning enligt följande:

Nuvarande lydelse

Hund som		
a) förföljer		
björn	i hela landet utom Norrbottens län väster om odlingsgränsen	den 21 aug.–15 okt
björn	i Norrbottens län väster om odlingsgränsen	den 21 aug.–30 sept.
grävling	i hela landet	den 21 aug.–31 jan.
järv	i hela landet	den 1 sept.–30 nov. eller den senare tidpunkt då jakten har avlysts genom beslut
hjort eller rådjur	i hela landet	den 1 okt.–31 jan.
lo	i hela landet	den 1 feb.–15 mars eller den senare tidpunkt då jakten har avlysts genom beslut
mink, mårhund eller tvättbjörn	i hela landet	den 1 aug.–15 april
rödräv	i hela landet	den 21 aug.–28 (29) feb.
varg	i hela landet	den 1 dec.–15 jan. eller den senare tidpunkt då jakten har avlysts genom beslut
vildsvin	i hela landet	den 1 aug.–31 jan.
älg	i hela landet	den 21 aug.–31 jan.

Föreslagen lydelse

Hund som		
a) förföljer		
björn	i hela landet utom Norrbottens län väster om odlingsgränsen	den 21 aug.–15 okt
björn	i Norrbottens län väster om odlingsgränsen	den 21 aug.–30 sept.
grävling	i hela landet	den 21 aug.–31 jan.
järv	i hela landet	den 1 sept.–30 nov. eller den senare tidpunkt då jakten har avlysts genom beslut
hjort eller rådjur	i hela landet	den 1 okt.–31 jan.
	<i>hind och årskalv av kronhjort under pågående älgjakt</i>	<i>i de delar av landet där älgjakten börjar den 1 sept.</i> <i>den 1–30 sept.</i>
lo	i hela landet	den 1 feb.–15 mars eller den senare tidpunkt då jakten har avlysts genom beslut
mink, mårhund eller tvättbjörn	i hela landet	den 1 aug.–15 april
rödräv	i hela landet	den 21 aug.–28 (29) feb.
varg	i hela landet	den 1 dec.–15 jan. eller den senare tidpunkt då jakten har avlysts genom beslut
vildsvin	i hela landet	den 21 aug.–31 jan.
älg	i hela landet	den 21 aug.–31 jan.

			<i>husmus, skogsmöss och råttor</i>	<i>i hela landet vid jakt enligt bilaga 4 till denna förfordning</i>	<i>den 1 juli–30 juni</i>
övriga däggdjur	i hela landet	den 21 aug.–28 (29) feb. eller den senare tidpunkt då jakten ska vara avslutad	övriga däggdjur	i hela landet	den 21 aug.–28 (29) feb. eller den senare tidpunkt då jakten ska vara avslutad
b) jagar			b) jagar		
fågel utan att förfölja vilt	I Värmlands län Dalarnas län Gävleborgs län Västernorrlands län Jämtlands län Västerbottens län och Norrbottens län	den 16 aug.–30 april	fågel utan att förfölja vilt	I Värmlands län Dalarnas län Gävleborgs län Västernorrlands län Jämtlands län Västerbottens län och Norrbottens län	den 16 aug.–30 april
fågel utan att förfölja vilt	i övriga delar av landet	den 16 aug.–15 april	fågel utan att förfölja vilt	i övriga delar av landet	den 16 aug.–15 april
hare, vildkanin eller rödräv utan att förfölja vilt	i hela landet	den 21 aug.–28 (29) feb.	hare, vildkanin eller rödräv utan att förfölja vilt	i hela landet	den 21 aug.–28 (29) feb.
			<i>husmus, skogsmöss och råttor</i>	<i>i hela landet vid jakt enligt bilaga 4 till denna förfordning</i>	<i>den 1 juli–30 juni</i>
c) används vid jakt under jord på			c) används vid jakt under jord på		
vildkanin, mårdhund, mink, stenmård eller tvättbjörn	i hela landet	den 1 juli–30 juni	vildkanin, mårdhund, mink, stenmård eller tvättbjörn	i hela landet	den 1 juli–30 juni
rödräv, skogsmård eller grävling	i hela landet	allmän jakt enligt bilaga 1 samt skydds jakt enligt bilaga 4 till denna förfordning	rödräv, skogsmård eller grävling	i hela landet	allmän jakt enligt bilaga 1 samt skydds jakt enligt bilaga 4 till denna förfordning

3.2. Förslag på ändringar i bilaga 1 till jaktförordningen

Bilaga 1, punkten 1

Nuvarande lydelse

Fälthare	Hela landet	den 1 sept.–28 (29) feb.
----------	-------------	--------------------------

Skydds jakt, se bilaga 4, punkterna 2 och 3.

Föreslagen lydelse

Fälthare	Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län, Norrbottens län	den 21 aug.–28 (29) feb.
	Övriga delar av landet	den 1 sept.–28 (29) feb.

Skyddsjakt, se bilaga 4, punkterna 2 och 3.

Bilaga 1, punkten 10*Nuvarande lydelse*

Kronhjort	Skåne län (utanför kronhjortsområden)	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort Årskalv	Hela landet utom Skåne län (utanför kronhjortsskötselområden)	den 16 aug.–31 jan. (under perioden den 16 aug.–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt)

Jakt i kronhjortsområde och kronhjortsskötselområde, se bilaga 3.

Skyddsjakt se bilaga 4, punkterna 17 och 18.

Föreslagen lydelse

Kronhjort	Skåne län (utanför kronhjortsområden)	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort Årskalv	Hela landet utom Skåne län <i>samt delar av landet där älgjakten börjar den 1 sept.</i> (utanför kronhjortsskötselområden)	den 16 aug.–31 jan. (under perioden den 16 aug.–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt)
<i>Kronhjort Årskalv</i>	<i>Delar av landet där älgjakten börjar den 1 sept. (utanför kronhjortsskötselområden)</i>	<i>den 16 aug.–31 jan. Under perioden den 16–31 aug. endast smyg- eller vaktjakt. Under perioden den 1–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt samt under pågående älgjakt</i>

Jakt i kronhjortsområde och kronhjortsskötselområde, se bilaga 3.

Skyddsjakt se bilaga 4, punkterna 17 och 18.

Bilaga 1, punkten 11*Nuvarande lydelse*

Rådjur – hornbärande	Hela landet	den 16 aug.–30 sept. och den 1 maj–15 juni endast smyg- eller vaktjakt
Rådjur – kid	Hela landet	den 1–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt
Rådjur	Hela landet	den 1 okt.–31 jan.

Föreslagen lydelse

Rådjur – hornbärande	Hela landet	den 16 aug.–30 sept. och den 1 maj–15 juni endast smyg- eller vaktjakt
Rådjur – kid	Hela landet	den 1–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt
<i>Rådjur – get och kid</i>	<i>Hela landet</i>	<i>den 1 feb.–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt</i>
Rådjur	Hela landet	den 1 okt.–31 jan.

Bilaga 1, punkten 14*Nuvarande lydelse*

Bläsand, gräsand och kricka	Gotlands län Blekinge län Skåne län	den 21 aug.–31 dec.
	Dalarnas län Gävleborgs län Västernorrlands län Jämtlands län Västerbottens län Norrbottnens län: länet utom gränsälvsområdet	den 25 aug.–30 nov.
	Norrbottnens län: gränsälvsområdet	den 20 aug. kl. 11.00– 30 nov.
Bläsand och kricka	Övriga delar av landet	den 21 aug.–30 nov.
Gräsand	Övriga delar av landet	den 21 aug.–31 dec.

Föreslagen lydelse

Bläsand och kricka ⁴	Gotlands län Blekinge län Skåne län	den 21 aug.–31 dec.
	Dalarnas län Gävleborgs län Västernorrlands län Jämtlands län Västerbottens län Norrbottnens län: länet utom gränsälvsområdet	den 25 aug.–30 nov.
<i>Bläsand, gräsand och kricka</i>	Norrbottnens län: gränsälvsområdet	den 20 aug. kl. 11.00– 30 nov.
Bläsand och kricka	Övriga delar av landet	den 21 aug.–30 nov.
Gräsand	Övriga delar av landet	den 21 aug.–31 jan.

⁴ Ändringen innebär att ”gräsand” tas bort ur denna del av bestämmelsen.

Bilaga 1, punkten 15*Nuvarande lydelse*

Knipa och storskrake	Hela landet utom gränsälvområdet i Norrbottens län	den 21 aug.–31 jan.
	Norrbottens län: gränsälvområdet	den 20 aug. kl. 11.00–31 jan.

Föreslagen lydelse

Knipa och storskrake	Hela landet utom gränsälvområdet i Norrbottens län	den 21 aug.–20 feb.
	Norrbottens län: gränsälvområdet	den 20 aug. kl. 11.00–31 jan.

Bilaga 1, punkten 18*Nuvarande lydelse*

Dalripa och fjällripa	Dalarnas län: Älvdalens kommun Jämtlands län	den 25 aug.–28 (29) feb.
	Dalarnas län: övriga delar av länet Västerbottens och Norrbottens län: nedanför lappmarksgränsen	den 25 aug.–15 feb.
	Västerbottens och Norrbottens län: ovanför lappmarksgränsen	den 25 aug.–15 mars
	Värmlands län Gävleborgs län Västernorrlands län	den 25 aug.–15 nov.

Föreslagen lydelse

Dalripa och fjällripa	<i>Dalarnas län Jämtlands län Värmlands län Gävleborgs län Västernorrlands län Västerbottens län Gävleborgs län Norrbottens län</i>	den 25 aug.–15 mars
-----------------------	---	---------------------

Bilaga 1, punkten 26*Nuvarande lydelse*

Gråtrut	Hela landet	den 1 aug.–31 mars
---------	-------------	--------------------

Skydds jakt se bilaga 4, punkterna 2 och 5.

Föreslagen lydelse

Ändringen innebär att regleringen tas bort.

Bilaga 1, punkten 29*Nuvarande lydelse*

Kaja, kråka och skata	Västernorrlands län Jämtlands län Västerbottens län Norrbottens län	den 16 juli–30 april
	Övriga delar av landet	den 1 juli–15 april

Skydds jakt se bilaga 4, punkterna 2 och 5.

Föreslagen lydelse

Kaja och kråka	Hela landet	den 1 aug.–20 feb.
Skata	Hela landet	den 11 aug.–10 jan.

Skydds jakt se bilaga 4, punkterna 2 och 5.

Bilaga 1, ny punkt*Föreslagen lydelse*

<i>Snattherand</i>	Värmlands län Örebro län Västmanlands län Uppsala län Stockholms län Västra Götalands län Södermanlands län Östergötlands län Hallands län Jönköpings län Kalmar län Gotlands län Kronobergs län Skåne län	den 21 aug.–31 dec.
--------------------	---	---------------------

3.3. Förslag på ändringar i bilaga 2 till jaktförordningen*Nuvarande lydelse***Tider för jakt på älg**

Län	Kommun	Jakttid
Värmlands län	Torsby kommun	den 1 sept.–31 jan.

Dalarnas län	Malung–Sälens kommun, Orsa kommun, Rättviks kommun, Älvdalens kommun och de delar av Mora kommun som ligger norr om sjön Siljan och de delar av kommunen som ligger norr om väg 45 väster om tätorten Mora	
Gävleborgs län	Ljusdals kommun, Ovanåkers kommun, Hudiksvalls kommun och Nordanstigs kommun	
Västernorrlands län		
Jämtlands län		
Västerbottens län		
Norrbottnens län		
Övriga delar av landet		den 8 okt.–31 jan.

Jaktens starttid

I ett älgförvaltningsområde där skilda tider gäller för jakttidens början ska den länsstyrelse som har inrättat älgförvaltningsområdet besluta vilken dag jakten ska börja så att jaktstarten blir densamma i hela älgförvaltningsområdet.

Länsstyrelserna i Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län får besluta att jakten ska börja den 1 september i fler delar av länet än vad som anges i första stycket om det kan öka möjligheterna att nå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg.

Uppehåll i jakttiden

Om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

För områden som är belägna i Jämtlands län på renbetesfjällen, i Västerbottens län ovanför odlingsgränsen och i Malå sameby samt i Norrbottens län ovanför lappmarksgränsen får länsstyrelsen i respektive län besluta om uppehåll i jakten om det behövs med hänsyn till renskötsel eller snöförhållanden.

Jakten på älgkalv

För jakt som sker utanför licens- och älgskötselområden och som endast avser älgkalv ska jakttiden vara fem dagar. Jakttidens början ska vara densamma som den som gäller i det älgförvaltningsområde i vilken jakten ska ske.

Skydds jakt se bilaga 4, punkt 10.

Föreslagen lydelse

Tider för jakt på älg

Län	Kommun	Jakttid
Värmlands län	Torsby kommun	den 1 sept.–31 jan.
Dalarnas län	Malung–Sälens kommun, Orsa	

	kommun, Rättviks kommun, Älvdalens kommun och de delar av Mora kommun som ligger norr om sjön Siljan och de delar av kommunen som ligger norr om väg 45 väster om tätorten Mora	
Gävleborgs län	Ljusdals kommun, Ovanåkers kommun, Hudiksvalls kommun och Nordanstigs kommun	
Västernorrlands län		
Jämtlands län		
Västerbottens län		
Norrbottens län		
Övriga delar av landet		den 8 okt.–31 jan.

Jaktens starttid

I ett älgförvaltningsområde där skilda tider gäller för jakttidens början ska den länsstyrelse som har inrättat älgförvaltningsområdet besluta vilken dag jakten ska börja så att jaktstarten blir densamma i hela älgförvaltningsområdet.

Länsstyrelserna i Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län får besluta att jakten ska börja den 1 september i fler delar av länet än vad som anges i första stycket om det kan öka möjligheterna att nå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg.

Uppehåll i jakttiden

Om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

För områden som är belägna i Jämtlands län på renbetesfjällen, i Västerbottens län ovanför odlingsgränsen och i Malå sameby samt i Norrbottens län⁵ får länsstyrelsen i respektive län besluta om uppehåll i jakten om det behövs med hänsyn till renskötseln eller snöförhållanden.

Jakten på älgkalv

För jakt som sker utanför licens- och älgskötselområden och som endast avser älgkalv ska jakttiden vara fem dagar. Jakttidens början ska vara densamma som den som gäller i det älgförvaltningsområde i vilken jakten ska ske.

Skydds jakt se bilaga 4, punkt 10.

3.4. Förslag på ändringar i bilaga 3 till jaktförordningen

Nuvarande lydelse

⁵ Ändringen innebär att orden ”ovanför lappmarksgränsen” tas bort ur bestämmelsen.

Tider för jakt på kronhjort

Skåne län, inom kronhjortsområden

Inom kronhjortsområdena ska länsstyrelsen besluta jakttiden till en eller flera perioder under tiden den 8 okt.–31 jan.

Övriga delar av landet, inom kronhjortsskötselområden

Kronhjort, hjort	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hind och årskalv	den 16 aug.–28 (29) feb. Under perioden den 16 aug.–30 sept. och 1–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt.

Skyddsjakt se bilaga 4, punkterna 17 och 18.

Föreslagen lydelse

Tider för jakt på kronhjort

Skåne län, inom kronhjortsområden

Inom kronhjortsområdena ska länsstyrelsen besluta jakttiden till en eller flera perioder under tiden den 8 okt.–31 jan.

Delar av landet där älgjakten börjar den 1 september, inom kronhjortsskötselområden

Kronhjort, hjort	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hind och årskalv	den 16 aug.–28 (29) feb. Under perioden den 16–31 aug. och 1–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt. Under perioden den 1–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt samt under pågående älgjakt.

Övriga delar av landet, inom kronhjortsskötselområden

Kronhjort, hjort	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hind och årskalv	den 16 aug.–28 (29) feb. Under perioden den 16 aug.–30 sept. och 1–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt.

Skyddsjakt se bilaga 4, punkterna 17 och 18.

3.5. Förslag på ändringar i bilaga 4 till jaktförordningen

Bilaga 4, punkt 1

Nuvarande lydelse

Axishjort, bisam, bison, frett, guldfleckig mangust, mink, mufflonfår, mårhund, röd muntjak, sikahjort, stenmård, strimmig	får jagas för att förhindra skador orsakade av främmande viltarter	den 1 juli–30 juni.
--	--	---------------------

skunk, sumpbäver, svartsvansad präriehund, tvättbjörn, vildkanin, vitsvanshjort och wapitihjort		
---	--	--

Föreslagen lydelse

Axishjort, bisam, bison, frett, guldfleckig mangust, <i>kungsfasan</i> , mink, mufflonfår, mårhund, röd muntjak, sikahjort, stenmård, strimmig skunk, sumpbäver, svartsvansad präriehund, tvättbjörn, vildkanin, vitsvanshjort och wapitihjort	får jagas för att förhindra skador orsakade av främmande viltarter	den 1 juli–30 juni.
--	--	---------------------

Bilaga 4, punkten 2*Nuvarande lydelse*

Ekorre, grävling, hermelin, husmus, iller, lämlar, mink, mullvad, mård, mårhund, råttor, räv, skogsmöss, sorkar, vessla, vildkanin och vildsvin	som kommer in på gården eller i trädgården och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas	den 1 juli–30 juni.
Jakträttshavare får bedriva jakt efter sådana djur samt björktrast, fiskmås, fälthare, gråsparv, gråtrut, havstrut, kaja, korp, kråka, näbbmus, pilfink, råka, skata, skrattmås och tamduva	1. i en anläggning för att där förhindra skada eller annan olägenhet, 2. på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling, eller 3. om jakten sker på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet	den 1 juli–30 juni.
Jakträttshavare får därutöver bedriva jakt efter vildsvin	inom ett avstånd av 200 meter från mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling, om 1. det där tidigare har inträffat skador av vildsvin på grödor och odling, och 2. det behövs för att förhindra ytterligare skador	den 1 juli–30 juni.

Föreslagen lydelse

Ekorre, <i>fälthare</i> , grävling, hermelin, husmus, iller, lämlar, mink, mullvad, mårdar, mårdhund, <i>näbbmöss</i> , råttor, <i>rödräv</i> , skogsmöss, sorkar, vessla, vildkanin och vildsvin	som kommer in på gården eller i trädgården och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas	den 1 juli–30 juni.
Jakträttshavare får bedriva jakt efter sådana djur samt björktrast, fiskmås, <i>fälthare</i> , gråsparv, gråtrut, havstrut, kaja, korp, kråka, ⁶ pilfink, <i>ringduva</i> , råka, skata, skrattmås och tamduva	1. i en anläggning för att där förhindra skada eller annan olägenhet, 2. på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling, eller 3. om jakten sker på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet	den 1 juli–30 juni.
Jakträttshavare får därutöver bedriva jakt efter vildsvin	inom ett avstånd av 200 meter från mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling, om 1. det där tidigare har inträffat skador av vildsvin på grödor och odling, och 2. det behövs för att förhindra ytterligare skador	den 1 juli–30 juni.

Bilaga 4, punkten 3*Nuvarande lydelse*

Fälthare	får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola, om det behövs för att förhindra skador på träd eller trädplantor	den 1 jan.–15 april.
Fälthare	får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola om anläggningen är inhägnad med stängsel	den 1 juli–30 juni.

⁶ Ändringen innebär att ”näbbmus” tas bort ut denna del av bestämmelsen.

	och grindar på sådant sätt att hare hindras att komma in eller ut	
Vildkanin	får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola, om det behövs för att förhindra skador på träd eller trädplantor	den 1 juli–30 juni.

Föreslagen lydelse

Fälthare	får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola, om det behövs för att förhindra skador på träd eller trädplantor	den 1 jan.–15 april.
Fälthare	får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola om anläggningen är inhägnad med stängsel och grindar på sådant sätt att hare hindras att komma in eller ut	den 1 juli–30 juni.
Vildkanin	får jagas i handelsträdgård, anläggning för yrkesmässig fruktodling eller plantskola, om det behövs för att förhindra skador på träd eller trädplantor	den 1 juli–30 juni.
<i>Fasan</i>	<i>får jagas i handelsträdgård eller anläggning för yrkesmässig frukt- eller bärödling, om det behövs för att förhindra skador</i>	<i>den 1 juli–30 juni.</i>

Bilaga 4, punkten 4*Nuvarande lydelse*

Gråsparv och pilfink	som orsakar olägenhet för människors hälsa eller boskaps hälsa i ladugårdar, livsmedelslager eller andra motsvarande anläggningar får jagas	den 1 juli–30 juni.
----------------------	---	---------------------

Föreslagen lydelse

Gråsparv och pilfink	som orsakar olägenhet för människors hälsa eller <i>tamdjurs</i> hälsa i ladugårdar, <i>djurstallar</i> , livsmedelslager eller andra motsvarande anläggningar får jagas	den 1 juli–30 juni.
----------------------	--	---------------------

Bilaga 4, punkten 5*Nuvarande lydelse*

Bläsgås, fiskmås, grågås, gråtrut, havstrut, kaja, kanadagås, korp, kråka, ringduva, skrattmås, skata, storskarv, tamduva och vitkindad gås	som uppträder vid flygplatser får jagas med hänsyn till flygsäkerheten	den 1 juli–30 juni.
---	--	---------------------

Föreslagen lydelse

Bläsgås, fiskmås, grågås, gråtrut, havstrut, kaja, kanadagås, korp, kråka, ringduva, skrattmås, skata, storskarv, tamduva och vitkindad gås	som uppträder vid flygplatser får jagas <i>om det behövs</i> med hänsyn till flygsäkerheten	den 1 juli–30 juni.
---	---	---------------------

Bilaga 4, punkten 11*Nuvarande lydelse*

Sädgås	som uppträder i flock om minst fem individer vid fält med oskördad gröda, får jagas i Blekinge län och Skåne Län	den 21 april–20 feb.
--------	--	----------------------

Föreslagen lydelse

<i>Skogsgås och tundragås (sädgås) samt bläsgås och bläsand</i>	som uppträder <i>vid fält med oskördad gröda eller betesmark</i> , får jagas <i>om det behövs för att förebygga skada</i> i Blekinge län och Skåne län	den 1 okt.–28 (29) feb.
---	--	-------------------------

Bilaga 4, punkten 12*Nuvarande lydelse*

Grågås, kanadagås och vitkindad gås	som uppträder i flock om minst fem individer vid fält med oskördad	den 1 juli–30 juni.
-------------------------------------	--	---------------------

	gröda eller kan medföra olägenhet för människors hälsa, får jagas	
--	---	--

Föreslagen lydelse

Grågås, kanadagås och vitkindad gås	som uppträder <i>vid fält med oskördad gröda eller betesmark eller som kan medföra olägenhet för människors hälsa, får jagas om det behövs för att förebygga skada eller sådan olägenhet</i>	den 1 juli–30 juni.
-------------------------------------	--	---------------------

Bilaga 4, punkten 15*Nuvarande lydelse*

Ringduva som uppträder i flock om minst fem individer	och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar, får jagas i sådana odlingar i: Dalarnas län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län	den 1 jan.–31 juli.
	och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar, får jagas i sådana odlingar i: övriga delar av landet	den 1 jan.–15 aug.

Föreslagen lydelse

Ringduva som uppträder i flock ⁷	och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar, får jagas i sådana odlingar i: Dalarnas län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län	den 1 jan.–31 juli.
	och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar, får jagas i sådana odlingar i: övriga delar av landet	den 1 jan.–15 aug.

Bilaga 4, punkten 16

⁷ Ändringen innebär att orden ” om minst fem individer” tas bort ur bestämmelsen.

Nuvarande lydelse

Fågelbo samt ägg eller ungar	får flyttas om allvarlig skada eller olägenhet orsakas av att fågel byggt bo i ett hus eller en gård	den 1 juli–30 juni.
------------------------------	--	---------------------

Föreslagen lydelse

Fågelbo och ägg av björktrast, fiskmå, gråsparv, gråtrut, havstrut, kaja, pilfink, ringduva, skata och tamduva	får förstöras och ungar avlivas om allvarlig skada eller olägenhet orsakas av att fågel byggt bo i ett hus eller en gård.	den 1 juli–30 juni.
--	---	---------------------

Bilaga 4, punkten 17*Nuvarande lydelse*

Årskalv av dov- och kronhjort	som uppträder vid fält med oskördad gröda, får jagas om det behövs för att förebygga skada	den 1 juli–15 april.
-------------------------------	--	----------------------

Föreslagen lydelse

Årskalv av dov- och kronhjort	som uppträder vid <i>betesmark</i> , vid fält med oskördad gröda, <i>vid platser där emballerad och försluten ensilage förvaras eller där ensilage lagts ut i anordning för att utfodra tamdjur</i> , får jagas om det behövs för att förebygga skada	den 1 juli–15 april.
-------------------------------	---	----------------------

Bilaga 4, punkten 20*Nuvarande lydelse*

Trana	som uppträder i flock om minst fem individer, får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada	den 1 aug.–30 sept. och den 1 april–30 maj.
-------	---	---

Föreslagen lydelse

Trana	som uppträder i flock om minst fem individer, får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada	den 1 aug.–15 okt. och den 1 april–15 juni.
-------	---	---

Bilaga 4, punkten 21*Nuvarande lydelse*

Sångsvan	som uppträder i flock om minst fem individer får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada	den 1 okt.–31 mars.
----------	--	---------------------

Föreslagen lydelse

Sångsvan	får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada ⁸	den 1 okt.–31 mars.
----------	--	---------------------

Bilaga 4, ny föreslagen punkt*Föreslagen lydelse*

Årskalv av älg	som orsakar stamskada på tall i ungskog får jagas om det behövs för att förebygga skada.	den 1 feb.–15 april.
----------------	--	----------------------

Bilaga 4, ny föreslagen punkt*Föreslagen lydelse*

Gråhäger	får jagas för att förebygga skada vid fiskodling och utsättningsplatser (inom sju dygn innan och sju dygn efter utsättningsstillfälle) samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana områden	den 1 juli–30 juni.
----------	---	---------------------

⁸ Ändringen innebär att orden ”som uppträder i flock om minst fem individer” placerade innan ordet ”får” tas bort ur bestämmelsen.

4. Motiveringar och konsekvensanalys

4.1. Hundanvändning (16 § jaktförordningen)

4.1.1. Vildsvin

Utdrag ur gällande bestämmelse

16 § jaktförordningen		
Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktråning enligt följande: Hund som a) förföljer vildsvin	Hela landet	den 1 aug.–31 jan.

Naturvårdsverkets förslag

16 § jaktförordningen		
Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktråning enligt följande: Hund som a) förföljer vildsvin	Hela landet	den 21 aug.–31 jan.

Förändringen innebär att hund som förföljer vildsvin får användas från och med den 21 augusti, i stället från och med den 1 augusti som nu gäller.

Motivering

Det är stor skillnad i starttid för användning av hund efter vildsvin och älg respektive, hund efter rådjur och hjort. Med dagens användning av hundar som jagar flera olika klövvilt bedömer vi att tiderna inte bör skilja sig åt med så mycket som två månader. Många hundtyper som används för jakt på rådjur och hjort är dessutom långsamdrivande, vilket innebär en mindre störning än av till exempel vildsvinshundar på vildsvin. Den 1 augusti kan det finnas små vildsvin som far illa av jakt med skarpa vildsvinshundar. Det finns också risker för störning av annat vilt vid denna tid. Starten för hundar som förföljer vildsvin bör därför senareläggas till tidigast 21 augusti, tidpunkten för ”koppeltvång” enligt 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. Undantag från

hundförbudstiden kan enligt Naturvårdsverket endast motiveras för invasiva arter. Ett varmare klimat med högre temperaturer i början av augusti kan påverka både hundar och vildsvin på ett negativt sätt.

Konsekvens

Naturvårdsverket bedömer att effekten på vildsvinsavskjutningen blir försumbar av att senarelägga användningen av hund i tre veckor. Även om statistik saknas görs bedömningen att de flesta vildsvin som skjuts denna tid skjuts under vakt- eller smygjakt vid åtlar, odlade fält eller annan öppen mark.

4.1.2. Kronhjort

Utdrag ur gällande bestämmelse

16 § jaktförordningen

Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktträning enligt följande: Hund som a) förföljer hjort	Hela landet	den 1 okt.–31 jan.
---	-------------	--------------------

Naturvårdsverkets förslag

16 § jaktförordning

Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktträning enligt följande: Hund som a) förföljer hjort	Hela landet	den 1 okt.–31 jan.
Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktträning enligt följande:	Delar av landet där älgjakten börjar den 1 september	den 1 sep.–30 sept.

Hund som a) förföljer hind och årskalv av kronhjort under pågående älgjakt		
---	--	--

Förslaget innebär att det under tidsperioden 1–30 september, i de delar av landet där älgjakten börjar den 1 september, blir tillåtet att använda hund som förföljer hind och årskalv av kronhjort under pågående älgjakt. I övrigt kvarstår också möjligheten att använda hund som förföljer hjort under tiden den 1 oktober–31 januari såsom tidigare.

Motivering

Det bör ges möjlighet till jakt efter hind och årskalv av kronhjort med hjälp av hund från och med den 1 september i de områden där älgjakten startar den 1 september. Kronhjort upplevs som svårjagad i norra Sverige och hundar kan effektivisera jakten där så behövs vilket i sin tur kan medföra minskade betesskador i skog. Tanken är därmed att jägare under septemberjakten på älg ska kunna skjuta hind och årskalv av kronhjort för älghundar som tillfälligtvis förföljer dessa under pågående älgjakt. Avsikten är därmed inte att drivande hundar med långa förföljanden ska användas under denna tid, vilket kan vara olämpligt av flera skäl, bland annat värme.

Konsekvens

Naturvårdsverket bedömer att förslaget kan effektivisera jakten som i sin tur kan medföra minskande klövviltstammar, vilket kan bidra till minskade betesskador i skog.

4.1.3. Husmus, skogsmöss och råttor – ny reglering

Naturvårdsverkets förslag

16 § jaktförordningen		
Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jaktträning enligt följande: Hund som a) förföljer husmus, skogsmöss och råttor	Hela landet vid jakt enligt bilaga 4 till denna förordning	den 1 juli–30 juni.
Trots 16 § första stycket lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter, får jakthundar som är lämpade för respektive jaktändamål användas av jakträttshavaren eller av en annan person med	Hela landet vid jakt enligt bilaga 4 till denna förordning	den 1 juli–30 juni.

jakträttshavarens medgivande vid tillåten jakt och vid jakträning enligt följande: Hund som b) jagar husmus, skogsmöss och råttor		
--	--	--

Förändringen innebär att hund blir tillåten att använda i hela landet vid jakt på husmus, skogsmöss och råttor enligt bilaga 4 till jaktförordningen.

Motivering

Förslaget syftar till att förtydliga att det är tillåtet att använda hund vid skydds jakt efter råttor och vissa möss som sker med stöd av bilaga 4 till jaktförordningen. Flera näringsidkare har fått tillstånd att använda hund som jaktmedel för att döda möss och råttor vid skydds jakt. Det har dock varit ottydligt vad som gäller för att ha dessa hundar lösa och Naturvårdsverket har tvingats hänvisa till länsstyrelserna för bedömning om det behövs undantag från bestämmelserna i 16 § lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter. En förändring skulle klargöra att sådana undantag inte behövs.

Konsekvens

Naturvårdsverket bedömer att förändringen inte medför risker för annat vilt samtidigt som skydds jakt på husmus, skogsmöss och råttor kan förenklas. Därtill kan en ändring enligt förslaget minska länsstyrelsernas arbete rörande undantag från bestämmelserna i lagen om tillsyn över hundar och katter.

4.2. Allmän jakt (bilaga 1 till jaktförordningen)

4.2.1. Gråtrut

Gråtrut <i>Larus argentatus</i>									
Rödlistning (2020, 2025)	Sårbar (VU).								
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	44 000 häckande par. Minskande på kort och lång sikt.								
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: hotad 419 000–479 000 häckande par. Minskande på kort och lång sikt.								
AEWA listning	Jakt får bedrivas om den är reglerad (kolumn B).								
Förekomst i Sverige	Allmänt förekommande längs Sveriges kuster och skärgårdsområden. Dessutom förekommande i sjöar och vid större vattendrag.								
Avskjutningsstatistik (st)	<table border="1" data-bbox="707 1626 1391 1704"> <tr> <td>2007/2008</td> <td>2012/2013</td> <td>2018/2019</td> <td>2023/2024</td> </tr> <tr> <td>8 035</td> <td>3 878</td> <td>2 133</td> <td>1 943</td> </tr> </table>	2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024	8 035	3 878	2 133	1 943
2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024						
8 035	3 878	2 133	1 943						
Övrigt	Måsfåglar, främst trutar, verkar i stor utsträckning vara viktiga predatorer på ungar, snarare än ägg, av änder, tärnor och vadare. ⁹								
Övrig reglering av jakttid	Skydds jakt JF bilaga 4 punkt 2 andra stycket och punkt 5.								

⁹ Widemo 2008.

Tid för vårflytt:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
*											

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 26		
Gråtrut	Hela landet	den 1 aug.–31 mars.

Naturvårdsverkets förslag

Naturvårdsverket föreslår att den allmänna jakttiden på gråtrut avskaffas.

Motivering

Gråtrut är rödlistad som sårbar. Minskningstakten har uppgått till 49 (35–65) % under de senaste 30 åren. Naturvårdsverket gör därför bedömningen att jakt på gråtrut bör avskaffas av försiktighetsskäl.

Konsekvens

Jakt på gråtrut bedöms lokalt bidra till högre överlevnad för arter som ingår i trutarnas föda, så som bland annat olika arter av tärnor, vadare samt ejder. Att jakten på gråtrut avskaffas innebär en större negativ påverkan på dessa arter än om jakten skulle fortgå.

Om möjligheten till allmän jakt försvinner kan skydds jakt på arten under vår och sommar bli mer angelägen. Skydds jakt kan innebära störningar under fåglarnas häcknings- och uppfödningssäsong och kostnaderna för utförare av jakten så som kommunförvaltningen kan komma att öka. Administration kring beslut om skydds jakt kan medföra ökade kostnader för länsstyrelserna.

4.2.2. Gräsand

Gräsand <i>Anas platyrhynchos</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	190 000 häckande par. Stabil på kort och lång sikt. 230 000 övervintrande individer. Ökande på kort och på lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status häckande population: tryggad/säkerställd 1 850 000–3 020 000 häckande par. Stabil på kort och på lång sikt. Status övervintrande population: minskande 3 770 000–4 440 000 övervintrande individer. Minskande på kort och lång sikt.
AEWA listning	Jakt är inte otillåten (kolumn C).
Förekomst i Sverige	Gräsanden finns i hela landet.
Avskjutningsstatistik (st)	2007/2008 2012/2013 2018/2019 2023/2024 70 913 112 017 87 575 296 114
Övrigt	Gräsand får sättas ut för jaktändamål utan särskilt tillstånd. Det sätts årligen ut ca. 750 000 uppfödda gräsänder i

	Sverige. ¹⁰ Utsatta gräsänder löper större risk att bli skjutna under jakt än vilda gräsänder. ¹¹
--	---

Utdrag ur gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 14		
Gräsand	Gotlands län, Blekinge län och Skåne län	den 21 aug.–31 dec.
	Dalarnas län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län, Norrbottens län: länet utom gränsälvsområdet	den 25 aug.–30 nov.
	Norrbottens län: gränsälvsområdet	den 20 aug. kl. 11.00–30 nov.
	Övriga delar av landet	den 21 aug.–31 dec.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 14		
Gräsand	Hela landet utom gränsälvsområdet i Norrbottens län	den 21 aug.–31 jan.
	Norrbottens län: gränsälvsområdet	den 20 aug. kl. 11.00–30 nov.

Förslaget innebär att allmän jakt på gräsand tillåts till och med den sista januari i hela landet förutom gränsälvsområdet i Norrbottens län.

Motivering

Naturvårdsverket föreslår att jakten på gräsand får pågå fram till den tidpunkt när artens livsmiljö vid normala snö-, is- och temperaturförhållanden inte är så begränsad att jakten påverkar fåglarnas möjligheter till rast och födosök. Gräsanden har en historik av att övervintra i landet och är anpassad att klara vintern och arten är heller inte begränsad till en koncentrerad livsmiljö. Det gör gräsänderna mindre sårbara för störningar genom jakt.¹²

Konsekvens

Utökad möjlighet till jakt på gräsand i stora delar av landet.

4.2.3. Knipa och Storskrake

Knipa <i>Bucephala clangula</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	83 000 häckande par. Ökande på kort och lång sikt. 100 000 övervintrande individer. Stabil på kort och ökande på lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 187 000–241 000 häckande par. Minskande på kort och stabil på lång sikt.

¹⁰ Karin Olsson, Jordbruksverket 2020.

¹¹ Chamagnon m.fl. 2016.

¹² Johan Elmberg – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

	312 000–424 000 övervintrande individer. Stabil på kort och ökande på lång sikt.			
AEWA listning	Jakt är inte otillåten (kolumn C).			
Förekomst i Sverige	Arten finns i hela landet.			
Avskjutningsstatistik (st)	2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024
	8 438	7 036	3 324	3 809

Tid för vårflytt:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Storskrake *Mergus merganser*

Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC)			
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	41 000 häckande par. Ökande på kort och lång sikt. 51 000 övervintrande individer. Ökande på kort och på lång sikt.			
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 62 900–105 000 häckande par. Ökande på kort och stabil på lång sikt. 160 000–245 000 övervintrande individer. Stabil på kort och ökande på lång sikt.			
AEWA listning	Jakt får bedrivas om den är reglerad (kolumn B).			
Förekomst i Sverige	Arten finns i hela landet.			
Avskjutningsstatistik (st)	2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024
	1 396	1 043	647	641

Tid för vårflytt:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Gällande bestämmelse**Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 15**

Knipa och storskrake	Hela landet utom gränsälvsområdet i Norrbottens län	den 21 aug.–31 jan.
	Norrbottens län: gränsälvsområdet	den 20 aug. kl. 11.00–31 jan.

Naturvårdsverkets förslag**Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 15**

Knipa och storskrake	Hela landet utom gränsälvsområdet i Norrbottens län	den 21 aug.–20 feb.
	Norrbottens län: gränsälvsområdet	den 20 aug. kl. 11.00–31 jan.

Förslaget innebär att allmän jakt på knipa och storskrake tillåts till och med den 20 februari i hela landet förutom gränsälvsområdet i Norrbottens län.

Motivering

Knipa och storskrake flyttar i huvudsak i oktober och november, från inlandsvatten till kustområden och delvis senare mot sydväst. Arterna har en lång historik av att övervintra i Sverige och är anpassade för det. Jakten bedrivs till större delen i deras naturliga höst- och vinterhabitat i skärgård och havsvikar. Under vintern kan de normalt hitta alternativa platser för rast- och födosök och behöver inte koncentrera sig till ett fåtal lämpliga platser. Jaktens påverkan under normala förhållanden under vintern bedöms därför som relativt liten.

Arterna uppträder mer utspritt idag jämfört med före millenniumskiftet. Den allt senare isläggningsen i inlandet gör att fåglarna dröjer sig kvar i sjöar längre tid av säsongen och deras ankomst till skärgårdsmiljöer inträder först under senare hälften av vintern när det är hårdare väder.

Sammantaget gör Naturvårdsverket bedömningen att allmän jakt på arterna kan pågå till och med den 20 februari.

Konsekvens

Naturvårdsverket gör bedömningen att de föreslagna ändringarna inte kommer medföra någon konsekvens jämfört med nuvarande jakttider.

4.2.4. Snatteband – ny reglering

Snatteband <i>Mareca strepera</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	6 000 häckande par. Ökande på kort och på lång sikt. 1 100 övervintrande individer. Ökande på kort och på lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 52 400–77 500 häckande par. Ökande på kort och på lång sikt. 195 000–262 000 övervintrande individer. Ökande på kort och lång sikt.
AEWA listning	Jakt är inte otillåten (kolumn C).
Förekomst i Sverige	Snattebanden häckar lokalt i södra Sverige och sällsynt i Norrlands kustland. Utbredningen är koncentrerad till den södra delen av ostkusten, framför allt Öland och Stockholms skärgård, men en betydande del av beståndet finns i vissa rika slättsjöar i södra Sverige.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordning, ny punkt		
Snatteband	Värmlands län, Örebro län, Västmanlands län,	den 21 aug.–31 dec.

	Uppsala län, Stockholms län, Västra Götalands län, Södermanlands län, Östergötlands län, Hallands län, Jönköpings län, Kalmar län, Gotlands län, Kronobergs län, Blekinge län, Skåne län	
--	---	--

Förslaget innebär att allmän jakt på snatterand tillåts där arten förekommer i landet mellan den 21 aug.–31 dec.

Motivering

Snatterand är listad i bilaga 2 till fågeldirektivet och därmed tillåten för allmän jakttid. Enligt artens AEWA-listning är jakt inte otillåten. Populationen har av Artdatabanken bedömts som livskraftig, och ökar på såväl kort som lång sikt nationellt och inom EU.

I *Strategi för svensk viltförvaltning* framgår att Naturvårdsverket ska medverka till att främja brukande av vilt som resurs i olika delar av verksamheten. Med anledning av artens populationsstatus och populationsutveckling finner Naturvårdsverket inga hinder för allmän jakt och föreslår därför att snatterand får jagas under allmän jakttid.

Naturvårdsverket föreslår att jakten ska få pågå fram till den tidpunkt när fåglarnas livsmiljö vid normala snö-, is- och temperaturförhållanden inte är så begränsad att jakten påverkar fåglarnas möjligheter till rast och födosök.

Snatterandens höstflyttning påbörjas i september, men på vissa lokaler i södra Sverige dröjer sig större flockar kvar in i oktober–november. Arten övervintrar enbart i södra Sverige och då framför allt i Skåne och Halland, men även på Öland och Gotland. Snatteranden förefaller dock att övervintra i Sverige i ökande utsträckning, vilket troligen beror på ett allt gynnsammare klimat. Precis som kricka och bläsand, kan snatteranden vid kärva förhållanden på senvintern koncentreras till ett fåtal lämpliga rast- eller födosöksplatser. Vid sådana situationer är de trängda och kan bli negativt påverkade av jakt under senvintern.¹³ Naturvårdsverket gör därför bedömningen att jakten bör avslutas vid årsskiftet.

Konsekvens

Naturvårdsverket bedömer att allmän jakt skulle påverka populationen marginellt. Högst sannolikt kommer det inte att ske någon riktad jakt efter snatteränder i Sverige utan jakten kommer troligen ske i samband med jakt på andra änder.

¹³ Johan Elmberg – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

4.2.5. Dalripa och fjällripa

Dalripa <i>Lagopus lagopus lagopus</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	220 000 häckande par. Fluktuerande på kort och lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: nära hotad 108 000–495 000 häckande par. Minskande på kort och lång sikt.
Förekomst i Sverige	Jämtlands, Västernorrlands, Västerbottens, Norrbottens, Värmlands, Dalarnas och Gävleborgs län.
Avskjutningsstatistik (st)	1997/1998 2014/2015 2018/2019 41 700 54 518 30 017

Tid för ~~vårflytt~~: inte tillämplig

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Fjällripa <i>Lagopus muta</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	75 000 häckande par. Stabil på kort sikt och ökande på lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 89 000–210 000 häckande par. Stabil på kort och lång sikt.
Förekomst i Sverige	Förekommer i fjällregionen från Dalarna till Torne lappmark.
Avskjutningsstatistik (st)	1997/1998 2014/2015 2018/2019 12 300 11 606 7 306

Tid för ~~vårflytt~~: inte tillämplig

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 18		
Dalripa och Fjällripa	Dalarnas län: Älvdalens kommun, Jämtlands län	den 25 aug.–28 (29) feb.
	Dalarnas län: övriga delar av länet, Västerbottens och Norrbottens län: nedanför lappmarksgränsen	den 25 aug.–15 feb.
	Västerbottens och Norrbottens län: ovanför lappmarksgränsen	den 25 aug.–15 mars.
	Värmlands län, Gävleborgs län, Västernorrlands län	den 25 aug.–15 nov.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 18

Dalripa och fjällripa	Dalarnas län, Jämtlands län, Värmlands län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Västerbottens och Norrbottens län	den 25 aug.–15 mars.
-----------------------	--	----------------------

Förändringen innebär att jaktens sluttidpunkt blir enhetlig i hela utbredningsområdet genom ett senare avslut nedanför lappmarksgränsen.

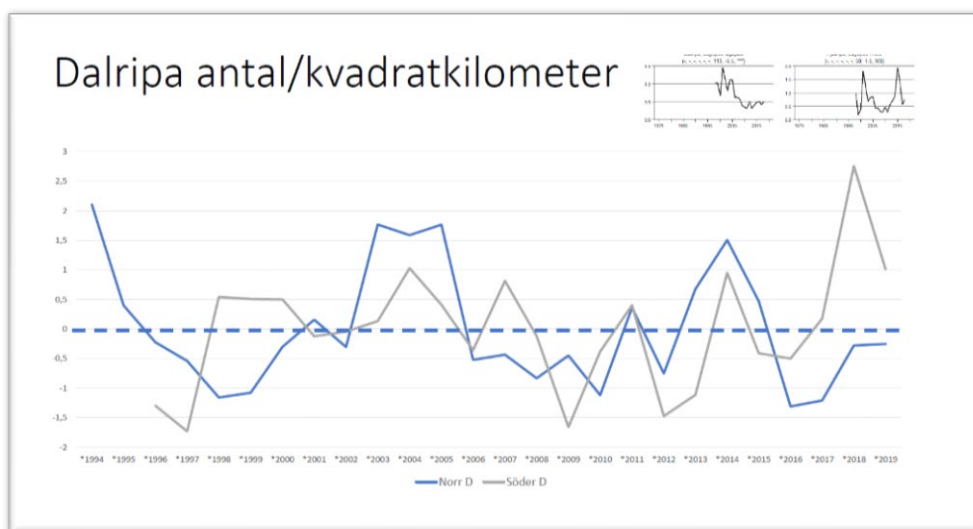
Motivering

Antalet dalripor och fjällripor varierar kraftigt mellan år, till största delen beroende av rovdjurens påverkan på ripornas häckningsframgång. Riporna kan till viss del påverkas av smågnagartillgången men sambandet är inte helt klarlagt.¹⁴

Den årliga riktade ripinventeringen och data från svensk fågeltaxerings standardrutter ger delvis olika utfall när det gäller populationsutvecklingen för dalripa respektive fjällripa. Svensk fågeltaxering visar att antalet dalripor har halverats de senaste 20 åren medan populationen av fjällripor är stabil.

Skillnaderna mellan populationerna, enligt svensk fågeltaxerings metod, är huvudsakligen att fjällripan, men inte dalripan uppvisade en populationstopp 2015. Den årliga riktade ripinventeringen, visar inte någon nedåtgående trend för dalripa.

Den årliga ripinventeringen, som utförs enligt metoden *distance sampling*, ger detaljerad information om hur många riapor det finns per kvadratkilometer och häckningsframgång. Resultatet visar att populationerna varierar men är stabila, se exempel för dalripa i grafen nedan.

Graf över beståndsutvecklingen för dalripa enligt den årliga riktade ripinventeringen.

Den årliga ripinventeringen är en standardiserad metod som sker genom linjetaxering med hjälp av stående fågelhundar. Forskning har visat att

¹⁴ Maria Hörnell Willebrand - personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

hönsfåglar kan vara svåra att upptäcka utan hund.¹⁵ Hundarna är betydelsefulla för att öka möjligheterna att upptäcka riporna och trots att hundar används upptäcks ändå inte alla ripor. Vid ripinventering inventeras mellan 25 och 30 områden varje år, från norra Dalarna i söder till Kiruna kommun i norr.

Svensk fågeltaxering utförs enligt standardrutiner som är ett inventeringssystem som täcker hela landet och utförs således delvis även i samma områden som ripinventeringen. Inventeringen utförs utan medföljande hund. Det låga antalet observationer i fågeltaxeringen, totalt 91/86 observationer 2018 för dalripa/fjällripa och 103/54 observationer 2017 för de två arterna, gör att resultaten från svensk fågeltaxering när det gäller ripa, bör hanteras med större försiktighet än resultaten från den årliga ripinventeringen. Den årliga ripinventeringen baserar sig på totalt 85 000 observationer av ripor, i genomsnitt ca 3 400 observationer per år både till fjälls och i delar av skogslandet. Ripinventeringen utförs inte bara på statlig mark utan samma metod tillämpas även av en del skogsbolag och mindre privata markägare.

Jakten på ripa på statens mark

Två tredjedelar av all jakt på ripa sker under de första tio dagarna av jakten.¹⁶ Den jakt som med stor sannolikhet utgör det största uttaget av arterna sker på statens mark ovan odlingsgränsen. Ett jaktuttag på i snitt 5–10 % (utslaget över hela fjällkedjan på dalripa och betydligt mindre på fjällripa) är litet jämfört med annan dödlighet. Jakttrycket på statens mark är begränsat till maximalt tre jaktmandagar per km². Begränsningen finns för att förhindra överbeskattnig. Tre jaktmandagar per km² är beräknat utifrån tidigare avskjutningsstatistik vilket motsvarar en avskjutning på ungefär 30 % av populationen beroende på täthet.¹⁷ Administrationen av jaktkort och återrapportering sker via en webbapplikation och varje jägare måste återrapportera inom två veckor efter avslutad jakt för att ha möjligheten att köpa nytt jaktkort. Vid återrapportering uppger jägaren var jakten skett och om något vilt fällt och i så fall art och antal. Materialet är i sig unikt med detaljerad information om jägarna och med 96 procentig återrapportering.¹⁸ Återrapporteringen ger en bild av det aktuella jakttrycket som tillsammans med inventeringsdata gör det möjligt för länsstyrelserna att under och mellan år utvärdera jakten.

Jakten på ripa utanför statens mark

Precis som för andra arter med allmän jakttid rapporteras avskjutning av dalripa och fjällripa frivilligt, förutom på statens mark enligt stycket ovan. Svenska Jägareförbundet skattar avskjutningen av samtliga jaktbara arter nedanför odlingsgränsen/renbetesfjällen som en del av Jakt- och viltvårdsuppdraget, men för fjäll- och dalripa sker en mycket stor andel av den totala avskjutningen på statens mark. Det är idag respektive länsstyrelse som har ansvar att sammanställa statistik på antal skjutna ripor och resultatet från ripinventeringen, men det saknas idag en nationell sammanställning och samordning av data.

Jaktstart

¹⁵ Brittas & Karlbom 1990.

¹⁶ Willebrand 1996.

¹⁷ Willebrand & Hörnell 2001.

¹⁸ Lindberget 2009.

Ripkycklingarna anses som självständiga och klarar sig själva oberoende av hönan från 50 dagar efter kläckning. Data som forskningen insamlat i Sverige har senaste kläckdatum den 4 juli och visar därför att vid nuvarande jaktstart den 25 augusti är kycklingarna självständiga. Det finns inget som talar för att äggkläckning, äggläggning och parning skulle ske tidigare i de södra delarna av fjällkedjan än i den norra. Variationerna i kläckdatum är större mellan olika år inom samma område än vad det är mellan norra och södra delen av fjällkedjan samma år.¹⁹ Naturvårdsverket anser därför att nuvarande tidpunkt för jaktstart är lämplig även framöver.

Önskemål har framförts om en senarelagd starttid med hänsyn till rennärings vars känsliga perioder kan överlappa jakten på ripa. Länsstyrelsen beslutar med stöd av 32 § rennäringslagen (1971:473) om att upplåta jakt på statens mark ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen med undantag för området för Girjas sameby. Där förfogar samebyn, utan hinder av vad som sägs i 31–34 §§ rennäringslagen, över rätten att upplåta småviltsjakt och fiske. Enligt rennäringslagen ska jakten bedrivas på ett sådant sätt att hänsyn tas till rennärings behov. Länsstyrelsen har därför också möjlighet att avlysa områden på statens mark med hänsyn till renskötselns med stöd av samma bestämmelse. Naturvårdsverket anser mot denna bakgrund att det inte finns skäl att skjuta fram jaktstarten generellt eftersom renskötselns behov kan tillgodoses regionalt/lokalt där behov finns.

Jaktslut

Ripor är anpassade till ett hårt vinterklimat och har möjlighet att söka sig till nya platser om förhållanden visar sig för kärva, till exempel om födotillgången är begränsad. Naturvårdsverket finner baserat på ovanstående inte att det finns några sådana hinder för att jaga dal- och fjällripa fram till den 15 mars över ripornas hela utbredningsområde.

Konsekvens

Jakt under senare delen av säsongen, vilken sker på fåglar som överlevt vintern, kan påverka populationen i större utsträckning än den jakt som sker tidigt. Det är därför viktigt att man inom den adaptiva förvaltningen följer upp jaktens påverkan om jakttiden på ripa förlängs i enlighet med Naturvårdsverkets förslag. Sådan uppföljning bedöms kunna ske inom ramen för befintlig inventering- och förvaltningsmodell utan att särskilda åtgärder eller anpassningar behöver vidtas.

4.2.6. Kråka, kaja och skata

Kråka <i>Corvus corone</i>	
Rödlistning (2020)	Nära hotad (NT).
Rödlistning (2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	160 000 häckande par. Stabil på kort sikt och minskande på lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 5 220 000–8 030 000 häckande par. Stabil på kort sikt och ökande på lång sikt.
Förekomst i Sverige	Förekommer i hela landet.

¹⁹ Maria Hörnell Willebrand – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

Flytt- eller stannfågel	Stannfågel i stora delar av Europa men finska och ryska kråkor flyttar i stort antal till Sverige och Nordsjöländerna under vintern.			
Övrig reglering av jakttid	Skydds jakt JF bilaga 4 punkterna 2 och 5.			
Avskjutningsstatistik (st)	1997/1998	2007/2008	2012/2013	2018/2019
	89 625	82 713	71 091	44 357

Tid för vårflytt:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Kaja <i>Corvus monedula</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	300 000 häckande par. Ökande på kort och lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 5 440 000–9 460 000 häckande par. Stabil på kort och lång sikt.
Förekomst i Sverige	Förekommer i hela landet.
Flytt- eller stannfågel	Kortflyttare i N, i övrigt stannfågel.
Övrig reglering av jakttid	Skydds jakt JF bilaga 4 punkt 2 och 5.
Avskjutningsstatistik (st)	1997/1998 2007/2008 2012/2013 2018/2019
	24 142 48 098 57 587 67 074

Tid för vårflytt:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec
*									*		

Skata <i>Pica pica</i>	
Rödlistning (2020, 2025)	Livskraftig (LC).
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	200 000 häckande par. Minskar på kort och på lång sikt.
Populationsstatus och – utv i EU (FD art 12, 2019)	Status: tryggad/säkerställd 6 900 000–10 800 000 häckande par. Stabil på kort och lång sikt.
Förekomst i Sverige	Förekommer i hela landet.
Flytt- eller stannfågel	Stannfågel.
Övrig reglering av jakttid	Skydds jakt JF bilaga 4 punkt 2 och 5.
Avskjutningsstatistik (st)	1997/1998 2007/2008 2012/2013 2018/2019
	40 143 49 200 43 766 34 673

Tid häckningens olika stadier och uppfödningssäsong:

jan	feb	mars	april	maj	juni	juli	aug	sept	okt	nov	dec

Gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 29		
Kråka, kaja och skata	Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län, Norrbottens län	den 16 juli–30 april.
	Övriga delar av landet	den 1 juli–15 april.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 29		
Kråka och kaja	Hela landet	den 1 aug.–20 feb.
Skata	Hela landet	den 11 aug.–10 jan.

Förslaget innebär att jaktstarten senareläggs samt att jaktslutet tidigareläggs i hela landet för alla tre arterna. Skata får också en annan, kortare allmän jakttid, än kråka och kaja. Därutöver får respektive art en enhetlig jakttid gällande hela landet.

Motivering

För kråka, kaja och skata föreslår Naturvårdsverket att jakttiden justeras för att inte längre överlappa arternas respektive häcknings- och uppfödningssäsonger eller flyttider för återvändande till häckningsplatserna.

I rödlistan 2020 blev kråka bedömd som nära hotad, från att i tidigare rödlistor bedömts som livskraftig. I rödlistan 2025 är arten återigen bedömd som livskraftig. Den svenska populationen uppskattas till 160 000 häckande par och artens bevarandestatus har på EU-nivå bedömts som tryggad/säkerställd. På EU-nivå är populationen stabil på kort och ökar på lång sikt. Naturvårdsverket gör en samlad bedömning att den allmänna jakten på kråka kan fortsätta tills vidare, om än under kortare jakttid enligt nedan.

I samband med föregående översyn av jakttiderna förekom synpunkter på att den kunskapssammanställning²⁰ som gjordes, gällande tider för såväl vårflytt som häckning för ett antal fåglar, var alltför vidlyftigt tilltagna för kråkfåglarna. Detta jämfört med både hur det ser ut i verkligheten och jämfört med nu gällande EU-vägledning. Skillnaden uppgår till upp emot två månader i vissa fall. Över lag menades att för fåglar som bygger bo året runt, som exempelvis skata, innebär detta att det blir problematiskt att avgöra när egentliga häckningssäsongen inleds. Skata är den fågel som inleder häckningssäsongen tidigast av alla fåglar enligt kunskapssammanställningen, redan i januari finns rapporter om bobygge. Kunskapssammanställningen baseras på fågeldirektivets definitioner och kriterier för de olika perioderna och dessa är gemensamma för alla arter och bobygge är ett av häckningskriterierna i fågeldirektivet.

²⁰ Kunskapssammanställning flytt och häckningstider 2020.

Såväl kråka som kaja har flyttningsrörelser och är listade som partiella flyttfåglar enligt fågelguiden. I nu gällande KCD (se avsnitt. 5) är de listade som stannfåglar. Enligt kunskapssammanställningen visar artportalen att lika många rapporter kommer in på sträckande kråka som kaja och råka. Det är dock inte tiden för vårflytt som begränsar jakttiden för dessa arter, utan det är häckningstiden.

Naturvårdsverket kan vidare konstatera att samtliga dessa kråkfåglar är betydande predatorer av småvilt och att jakten därmed har en viltvårdande orsak. Kråkan är habitatgeneralist och därmed den art bland kråkfågeln som har störst betydelse som bopredator. Kråkan är i första hand ett hot för häckande fåglar, men kan även påverka stammarna av hare.²¹

Konsekvens

Förslaget innebär en förkortning i jakttiden för dessa arter såväl i början som på slutet av jakttiden. Den största inskränkningen av jakten sker i slutet av nuvarande jakttid. Kråkfågeln är betydande predatorer på markhäckande fåglar, småfåglar och övrigt fältvilt. Jakt på dessa arter har en positiv påverkan och predatorkontrollen är en viktig åtgärd för att gynna den biologiska mångfalden. Den effektivaste jakten på kråkfågel bedrivs på våren och flera remissinstanser har pekat på betydelsen av vårjakten på kråkfågel ur viltvårdande syfte. Jakt närmre inpå häckningssäsongen innebär större möjlighet att minska den lokala predationen. Denna möjlighet reduceras nu vilket kan leda till ökad predation på markhäckande fåglar, småfåglar och övrigt fältvilt.

4.2.7. Rådjur

Rådjur <i>Capreolus capreolus</i>				
Rödlistning (2015, 2020)	Livskraftig (LC).			
Populationsuppskattning	Beståndet har beräknats till cirka 375 000 individer. ²²			
Reproduktion	Parningen sker i juli-augusti, men implantationen är fördröjd med fem månader. I maj-juni föds 1–3 ²³ kid som bedöms klara sig utan geten ca 1 oktober ²⁴ .			
Övrig reglering av jakttid	16 § JF tid för jakt och jaktträning med hund. 9 § JF tid på dygnet.			
Avskjutningsstatistik (st)	2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024
	118 994	96 383	99 165	101 415
Övrigt	Viltolyckor 2024: 51 562 ²⁵ .			

Gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 11		
Rådjur	Hela landet	den 1 okt.–31 jan.

²¹ Widemo 2008.

²² SLU Artdatabanken 2020.

²³ Jarnemo m.fl. 2018.

²⁴ Petter Kjellander – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

²⁵ Nationella Viltolycksrådet: Viltolyckor för respektive viltslag 2024.

Rådjur – hornbärande	Hela landet	den 16 aug.–30 sept. och den 1 maj–15 juni endast smyg- och vaktjakt.
Rådjur – kid	Hela landet	den 1 sep.–30 sept. endast smyg- och vaktjakt.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 11

Rådjur	Hela landet	den 1 okt.–31 jan.
Rådjur – hornbärande	Hela landet	den 16 aug.–30 sept. och den 1 maj–15 juni endast smyg- och vaktjakt.
Rådjur – get och kid	Hela landet	den 1 feb.–28 (29) feb. endast smyg- och vaktjakt.
Rådjur – kid	Hela landet	den 1 sep.–30 sept. endast smyg- och vaktjakt.

Förslaget innebär att jakttiderna på get och kid utökas med februari månad i hela landet. Jakten får endast bedrivas som smyg- och vaktjakt.

Motivering

Rådjursstammen är stark och livskraftig och förekommer i stabila eller ökande populationer i alla län. Stammen har spridit sig norrut och sedan mitten av 1950-talet etablerat sig i stora delar av norra Sverige och trenden är ökande.²⁶ Arten gynnas av ett varmare klimat och ökningen i norra Sverige beror troligtvis på mildare väder och snöfattiga vintrar. Förutsättningen för rådjurets fortsatta spridning och etablering norrut är därför gynnsam. I områden med räv tillsammans med förekomst av lodjur och varg kan utvecklingen vara en helt annan. Där kan rådjursstammarna stadigt gå tillbaka. Vinterdödlighet och predation bedöms vara avgörande faktorer för rådjursstammarnas utveckling.

Rådjuren delar till viss del foderresurs med annat klövvilt och kan orsaka skada på skog och gröda. Ett angeläget motiv till ökad jakt på rådjur är att markägare, särskilt i södra Sverige, har svårt att etablera tallplanteringar på grund av vilt. Svårigheterna medför att granen, som inte i samma utsträckning utgör viltfoder, breder ut sig i landskapet på tallens bekostnad. Fodersituationen för viltet försämras, skadorna på de tallar som finns ökar, landskapet förlorar i variation och därmed påverkas även den biologiska mångfalden negativt.

Rådjur är också den viltart som är överrepresenterad vid olyckor mellan vilt och trafik, och trenden är ökande. Viltolyckor med vilt inblandat medför stora kostnader för samhället. I sitt remissvar tillstyrker också Trafikverket förslaget om utökad jakt på get och kid i februari eftersom det kan bidra till att minska antalet viltolyckor.

Allt sammantaget finns ett ökat behov av att reglera rådjursstammen genom jakt. I enlighet med *Strategi för svensk viltförvaltning* utgår strategin från de tre

²⁶ Petter Kjellander – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

övergripande perspektiven: bevarande av viltarter, brukande av viltet som resurs och begränsning av skador och olägenheter av vilt. Utökade jakttider är ett sätt att tillmötesgå dessa perspektiv. Samtidigt innebär utökade jakttider ett större behov av uppmärksamhet på bibehållen kvalitet i populationen, såsom upprätthållandet av en någorlunda jämn könskvot.

Jakt i februari månad

Under senvintern dominerar kvistbetet i födan, vilket innebär problem för skogsbruket. Skadesituationen i skogen tillsammans med omfattande trafikolyckor är skäl att tillåta jakt även i februari. Sådan jakt ger möjlighet till riktad jakt på rådjur som orsakar skada i skogsplanteringar.²⁷ Jakttiden bör vidare minska länsstyrelsens administrativa börda vad gäller skyddsjaktsansökningar.

Det finns inga biologiska hinder från att jaga rådjur i februari månad. Samtidigt är senvintern en besvärlig tid för rådjuren. Från tiden då växterna går in i invintringsfas sjunker deras energinivå stadigt. Rådjuren förlorar därmed i kroppsvikt genom vintern och behöver hushålla med sina energireserver. Jakten måste således ske på ett särskilt varsamt sätt under senvintern. För att minska störningen för rådjuren samtidigt som skador kan förebyggas och stammen begränsas föreslår Naturvårdsverket att jakten under februari månad endast får ske som smyg- och vaktjakt. Om det behövs med hänsyn till snö-, is- eller temperaturförhållandena får länsstyrelsen begränsa jakttiden, i enlighet med vad som framgår av 2 § andra stycket jaktförordningen.

Av ovan angivna skäl föreslår Naturvårdsverket att jakttiden på get och kid utvidgas till februari månads slut i hela landet. Jakten på råbock bör däremot avslutas i januari. Det råder samsyn om att jaktrycket på handjur generellt sett är högre än på hondjur vilket kan medföra en skev könsfördelning. Det är också jakten på hondjur och inte handjur som huvudsakligen bidrar till reglering av stammens storlek. För råbock är bedömningen vidare att det är mer lämpligt att bedriva jakt vid en senare tidpunkt under våren, både med avseende på djurets kondition och hornutveckling.

Konsekvens

Sambandet mellan skador på skog och vilttäthet är komplext och varierar med flera faktorer, bl.a. förekomst av andra arter, skogliga variabler och årsmån. De förlängda jakttiderna för get och kid möjliggör dock för en ökad reglering av rådjurspopulationen. Högre jaktryck på rådjur kan möjliggöra en minskning av skogsskador orsakade av älg på grund av en minskad konkurrens om gemensamma foderarter i de områden där arterna interagerar i hög grad. Även direkta skador av rådjur på t.ex. granplantor och RASE-arterna kan begränsas med större möjligheter att hålla ner tätheten av rådjur.

Förutom den fysiska skada som viltolyckor kan orsaka den enskilde, uppskattas i jaktlagsutredningens betänkande²⁸ kostnaden för varje olycka med vilt uppgå till

²⁷ Christer Kalén – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

²⁸ Vildsvin och viltskador – om utfodring, kameraövervakning och arrendatorers jakträtt, SOU 2014:54.

61 000 kronor. Det är därför troligt att förslaget kan bidra till minskande samhällskostnader.

För att minska störningen för rådjur och andra vilda djur, får jakten under februari endast bedrivas som smyg- och vaktjakt. Naturvårdsverket bedömning är att störningen med dessa jaktformer kommer att vara liten på övrigt djurliv.

Nyttjandet av rådjur som resurs möjliggörs i större omfattning genom detta förslag. I september är dock kiden relativt små och i slutet av säsongen är rådjuren magrare än tidigare på säsongen, varför jakt under denna tid inte innebär ett optimalt nyttjande av viltresursen.

Förslaget innebär att jakttiderna är fortsatt lika över landet vilket innebär ökad tydlighet och enkelhet.

4.2.8. Fälthare

Fälthare <i>Lepus europaeus</i>				
Rödlistning (2020, 2025)	Ej tillämplig (N/A)			
Reproduktion	Fältharen kan para sig redan i januari i södra Sverige och den första kullen föds då i februari. Fältharen kan få tre, upp till fyra kullar per säsong. ²⁹			
Övrig reglering av jakttid	Skydds jakt bilaga 4 punkterna 2 och 3. 16 § JF tid för jakt och jaktträning med hund.			
Avskjutningsstatistik (st)	2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024
	38 128	30 063	22 279	21 898
Övrigt	Klassad som främmande vilt av Artdatabanken med riskklass mycket hög risk. ³⁰			

Gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 1		
Fälthare	Hela landet	den 1 sep.–28 (29) feb.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 1		
Fälthare	Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län, Norrbottens län	den 21 aug.–28 (29) feb.
Fälthare	Övriga delar av landet	den 1 sep.–28 (29) feb.

Förslaget innebär att den allmänna jakttiden på fälthare tidigare läggs i de fyra nordligaste länen.

Motivering

²⁹ CG Thulin – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

³⁰ Strand m.fl. 2018.

Ett av hoten mot skogsharen i landet är konkurrens från fälthare. Med fältharens pågående expansion norrut ökar den negativa påverkan på populationen av skogshare.

För att försöka motverka detta bör jakttiden för fälthare vara så lång som möjligt med hänsyn tagen till artens reproduktion. Naturvårdsverket bedömer att det är möjligt att bedriva jakt på fälthare i de angivna länen utan att riskerna för att skjuta honor med ungar är överhängande.

Det kan finnas en förväxlingsrisk mellan arterna, men Naturvårdsverket gör bedömningen att den risken inte är tillräckligt stor för att skogsharen ska påverkas negativt och att den nytta en utökad jakt på fälthare kan göra överväger.

Konsekvens

En tidigare lagd allmän jakttid på fälthare i de fyra nordligaste länen kan främja populationen av skogshare i de aktuella länen.

4.3. Allmän- och särskild jakttid på kronhjort (bilagorna 1 och 3 till jaktförordningen)

Gällande bestämmelse

Kronhjort <i>Cervus elaphus</i>				
Rödlistning (2020, 2025) <i>Cervus elaphus</i>	Livskraftig (LC).			
Populationsuppskattning och utbredningsområde	Kronhjorten finns lokalt i Götaland och södra Svealand med ett par mycket isolerade förekomster även i Norrland. Antalet reproduktiva individer överstiger gränsvärdet för rödlistning. Totala stammen beräknas uppgå till 35 000 (30 000–40 000) djur.			
Reproduktion	Brunsten påbötjas under andra halvan av augusti, når sin topp ungefär i mitten av september och klingar av i månadsskiftet september–oktober. ³¹ Kalvarna föds i andra halvan av april och i maj och kan anses självständiga under oktober månad.			
Övrig reglering av jakttid	Skydds jakt JF bilaga 4 punkterna 17 och 18. 16 § JF tid för jakt och jaktträning med hund. 9 § JF tid på dygnet.			
Avskjutningsstatistik (st)	2007/2008	2012/2013	2018/2019	2023/2024
	3 425	6 002	11 267	8 960

Gällande bestämmelse

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 10

Kronhjort	Skåne län (utanför kronhjortsområden)	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, årskalv	Hela landet utom Skåne län (utanför kronhjortsskötselområden)	den 16 aug.–31 jan. (under perioden den 16 aug.–30 sep. endast smyg- eller vaktjakt)

Bilaga 3 till jaktförordningen

³¹ Anders Jarnemo – personlig kommentar Naturvårdsverkets förslag på jakttider 2020.

Kronhjort	Skåne län, inom kronhjortsområden	Inom kronhjortsområdena ska länsstyrelsen besluta jakttiden till en eller flera perioder under tiden den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hjort	Övriga delar av landet, inom kronhjortsskötselområden	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hind och årskalv	Övriga delar av landet, inom kronhjortsskötselområden	den 16 aug.–28 (29) feb. Under perioden den 16 aug.–30 sept. och 1–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 1 till jaktförordningen, punkten 10

Kronhjort	Skåne län (utanför kronhjortsområden)	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, årskalv	Hela landet utom Skåne län samt delar av landet där älgjakten börjar den 1 september (utanför kronhjortsskötselområden)	den 16 aug.–31 jan. (under perioden den 16 aug.–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt)
Kronhjort, årskalv	Delar av landet där älgjakten börjar den 1 september (utanför kronhjortsskötselområden)	den 16 aug.–31 jan. Under perioden den 16–31 aug. endast smyg- eller vaktjakt. Under perioden den 1–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt samt under pågående älgjakt.

Bilaga 3 till jaktförordningen

Kronhjort	Skåne län, inom kronhjortsområden	Inom kronhjortsområdena ska länsstyrelsen besluta jakttiden till en eller flera perioder under tiden den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hjort	Delar av landet där älgjakten börjar den 1 september, inom kronhjortsskötselområden	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hind och årskalv	Delar av landet där älgjakten börjar den 1 september, inom kronhjortsskötselområden	den 16 aug.–28 (29) feb. Under perioden den 16–31 aug och 1–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt. Under perioden den 1–30 sept. endast smyg- eller vaktjakt samt under pågående älgjakt.
Kronhjort, hjort	Övriga delar av landet, inom kronhjortsskötselområden	den 8 okt.–31 jan.
Kronhjort, hind och årskalv	Övriga delar av landet, inom kronhjortsskötselområden	den 16 aug.–28 (29) feb. Under perioden den 16 aug.–30 sept. och 1–28 (29) feb. endast smyg- eller vaktjakt.

Förslaget innebär ett tillägg så att det blir möjligt att jaga hind och årskalv av kronhjort, då de förföljs av hund, under tidsperioden 1–30 september i områden där älgjakt startar den 1 september. Bestämmelsen avser hind och årskalv av kronhjort (inom kronhjortsskötselområden) och kalv av kronhjort (utanför kronhjortsskötselområden).

Motivering

För att det ska vara möjligt att fälla hind och årskalv av kronhjort, i samband med att de förföljs av hund under pågående älgjakt där älgjakt startar den 1 september, behöver detta möjliggöras i bilagorna 1 och 3 till jaktförordningen. Ett tillägg i dessa bilagor, gällande årskalv i bilaga 1 och hind och årskalv i bilaga 3, som innebär att dessa djur får jagas under pågående älgjakt föreslås därför för de områden där älgjakt startar den 1 september. I övrigt och i övriga delar av landet gäller fortsatt att endast smyg- eller vaktjakt ska vara tillåtet under den tidsperiod som berörs. Bakgrunden till ändringen, såsom beskrivs i förslaget avseende 16 § jaktförordningen, är att kronhjort upplevs svårjagad i norra Sverige och att hundar kan effektivisera jakten där så behövs. Något som i sin tur kan medföra minskade betesskador på skog. Jägare bör därför under septemberjakten på älg kunna skjuta hind och årskalv av kronhjort för älghundar som tillfälligtvis förföljer dessa. Avsikten är därmed inte att drivande hundar med långa förföljanden ska användas under denna tid vilket kan vara olämpligt av flera skäl, bland annat värme.

Konsekvens

Naturvårdsverket bedömer att förslaget, tillsammans med föreslagna ändringar i 16 § jaktförordningen rörande hind och årskalv av kronhjort, kan effektivisera jakten som i sin tur kan medföra minskande klövviltstammar vilket kan bidra till minskade betesskador i skog.

4.4. Särskild jakttid på älg (bilaga 2 till jaktförordningen)

Utdrag ur gällande bestämmelse

Bilaga 2 till jaktförordningen

Uppehåll i jakttiden

Om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

För områden som är belägna i Jämtlands län på renbetesfjällen, i Västerbottens län ovanför odlingsgränsen och i Malå sameby samt i Norrbottens län ovanför lappmarksgränsen får länsstyrelsen i respektive län besluta om uppehåll i jakten om det behövs med hänsyn till renskötseln eller snöförhållanden.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 2 till jaktförordningen

Uppehåll i jakttiden

Om möjligheterna att uppnå beslutade mål inom länet avseende skadenivåer på skog och trafik orsakade av älg inte försvåras, får länsstyrelsen i län där jakten

ska börja den 1 september besluta om uppehåll i jakten om en period om högst 14 dagar under älgens parningstid.

För områden som är belägna i Jämtlands län på renbetesfjällen, i Västerbottens län ovanför odlingsgränsen och i Malå sameby samt i Norrbottens län får länsstyrelsen i respektive län besluta om uppehåll i jakten om det behövs med hänsyn till renskötseln eller snöförhållanden.

Förändringen innebär möjlighet för länsstyrelsen i Norrbottens län att besluta om uppehåll i eller tidigare avslut av älgjakten i hela länet med hänsyn till renskötseln eller snöförhållandena.

Motivering

Vid den föregående översynen av jakttiderna framförde länsstyrelsen i Norrbotten att det för jakttiden efter älg i länet är önskvärt att fortsatt kunna besluta om kortare jakttid även nedan lappmarksgränsen. Länsstyrelsen anser att den regionala förvaltningens möjligheter att besluta om uppehåll i samt tidigare avslut av älgjakten med hänsyn till rådande snöförhållanden och rennäringen bör omfatta hela länet. Det är också den regionala förvaltningen som besitter bäst kunskap att fatta sådana beslut.

I beredning av sådana frågor i länets viltförvaltningsdelegation framkommer exempelvis önskemål från renskötseln om att det ska vara möjligt att besluta om kortare jakttid även nedan lappmarksgränsen med hänsyn till renskötseln. Många fjällsamebyarna kommer ner till kusten med renarna efter deras skiljningsarbete kring november/december och stannar till april. En längre jakttid medför att vägar plogas i en större omfattning för att få tillgång till jaktmarker vilket kan skapa problem för renskötseln då renarna följer vägarna. I koncessionsområdena är det mer förekommande med störningar från hundar under älgjakten.

I tillägg till detta kan snödjup, snöns betingelser samt tidpunkten för snöns ankomst variera i delar av länet. Bäst kännedom och möjlighet att göra anpassningar till dessa faktorer har den regionala förvaltningen.

Konsekvens

Förslaget innebär ökade möjligheter att anpassa älgjakten med hänsyn till renskötseln eller rådande snöförhållanden i hela Norrbottens län.

4.5. Jakt på enskilda initiativ för att förebygga skador av vilt (bilaga 4 till jaktförordningen)

4.5.1. Punkt 1, kungsfasan

Innebörd av gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordning, punkten 1

Axishjort, bisam, bison, frett, guldfleckig mangust, mink, mufflonfår, mårhund, röd muntjak, sikahjort, stenmård, strimmig skunk, sumpbäver, svartsvansad präriehund, tvättbjörn, vildkanin,	Hela landet	den 1 juli-30 juni.
--	-------------	---------------------

vitsvanshjort och wapitihjort får jagas för att förhindra skador orsakade av främmande viltarter.		
---	--	--

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordning, punkten 1

Axishjort, bisam, bison, frett, guldfleckig mangust, kungsfasan, mink, mufflonfår, mårddhund, röd muntjak, sikahjort, stenmård, strimmig skunk, sumpbäver, svartsvansad präriehund, tvättbjörn, vildkanin, vitsvanshjort och wapitihjort får jagas för att förhindra skador orsakade av främmande viltarter.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.
--	-------------	---------------------

Förändringen innebär att kungsfasan läggs till i listan över arter som får jagas för att förhindra skador orsakade av främmande viltarter.

Motivering

Kungsfasan förekommer naturligt i Kina och har etablerat sig i vilt tillstånd i Frankrike och Tjeckien.³² Artportalen redovisar observationer av arten i spridda delar av södra Sverige, med koncentrationer främst i Skåne. Arten är inte bedömd av Artdatabanken och effekterna på inhemsk fauna och flora är okända. Naturvårdsverket bedömer att riskerna för att arten sprids genom jakt är mycket liten.

Konsekvens

Förändringen innebär att det går att förebygga att arten etablerar sig i vilt tillstånd i landet.

4.5.2. Punkt 2, flertalet arter

Utdrag ur gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 2

Ekorre, grävling, hermelin, husmus, iller, lämlar, mink, mullvad, mård, mårddhund, råttor, räv, skogsmöss, sorkar, vessla, vildkanin och vildsvin som kommer in på gården eller i trädgården och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.
Jakträtthavare får bedriva jakt efter sådana djur samt björktrast, fiskmås, fälthare, gråsparv, gråtrut, havstrut, kaja,	1. i en anläggning för att där förhindra skada eller annan olägenhet,	den 1 juli–30 juni.

³² BirdLife International 2018.

<p>korp, kråka, näbbmus, pilfink, råka, skata, skrattmå och tamduva.</p>	<p>2. på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling, eller</p> <p>3. om jakten sker på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.</p>	
--	---	--

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen

<p>Ekorre, fälthare, grävling, hermelin, husmus, iller, lämlar, mink, mullvad, mårdar, mårdhund, näbbmöss, råttor, rödräv, skogsmöss, sorkar, vessla, vildkanin och vildsvin som kommer in på gården eller i trädgården och där kan orsaka skada eller annan olägenhet får jagas.</p>	<p>Hela landet</p>	<p>den 1 juli–30 juni.</p>
<p>Jakträttshavare får bedriva jakt efter sådana djur samt björktrast, fiskmå, fälthare, gråsparv, gråtrut, havstrut, kaja, korp, kråka, pilfink, ringduva, råka, skata, skrattmå och tamduva.</p>	<p>1. i en anläggning för att där förhindra skada eller annan olägenhet,</p> <p>2. på mark med jordbruksgrödor eller som används till yrkesmässig trädgårdsodling om djuren där orsakar skada på grödor och odling, eller</p> <p>3. om jakten sker på särskilt uppdrag av den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.</p>	<p>den 1 juli–30 juni.</p>

Förändringen innebär att fälthare och näbbmöss läggs till bland arterna som får jagas med stöd av första stycket. Dessutom förtydligas i första stycket att det är rödräv som får skyddsjagas med stöd av bestämmelsen samt att båda mårdarterna som förekommer i landet får skyddsjagas. Vidare läggs ringduva till i andra stycket.

Motivering

Naturvårdsverket gör bedömningen att fälthare kan ställa till med skada i sådana miljöer som omfattas av bestämmelsen. Naturvårdsverket föreslår därför att den införs i bestämmelsen.

Näbbmöss förekommer i byggnader likaväl som gnagare och kan skapa olägenheter. Därför föreslår Naturvårdsverket att artgruppen flyttas från bestämmelsens andra stycke till det första.

Ringduvan har ökat i antal på senare år och även ökat sin utbredning i bebyggda områden. Förslaget innebär att arten får jagas i enlighet med vad som gäller för till exempel tamduva.

Övriga förtydliganden skapar klarhet avseende att rödräv samt både skogsmård och stensmård omfattas av bestämmelsen.

Konsekvens

Det blir enklare att förhindra skada eller annan olägenhet orsakade av fälthare och näbbmöss som kommer in på gården eller i trädgården. Ökad tydlighet avseende att stycket avser rödräv samt både skogsmård och stensmård. Därutöver blir det också enklare att förhindra och förebygga vissa skador orsakade av ringduva.

4.5.3. Punkt 3, fasan (nytt fjärde stycke)

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 3, nytt fjärde stycke		
Fasan får jagas i handelsträdgård eller anläggning för yrkesmässig frukt- eller bärödling, om det behövs för att förhindra skador.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.

Förändringen innebär att det blir möjligt att jaga fasan året runt i hela landet i handelsträdgård eller anläggning för yrkesmässig frukt- eller bärödling, om det behövs för att förhindra skador.

Motivering

Fasan kan göra skador på trädgårdsodlingar, framför allt vinodlingar, där skadorna kan bli kostsamma.

Konsekvens

Skador kan förebyggas utan särskilt beslut av länsstyrelse.

4.5.4. Punkt 4, gråsparv och pilfink

Innebörd av gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 4		
Gråsparv och pilfink som orsakar olägenhet för människors hälsa eller boskaps hälsa i ladugårdar, livsmedelslager eller andra motsvarande anläggningar får jagas.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 4

Gråsparv och pilfink som orsakar olägenhet för människors hälsa eller tamdjurs hälsa i ladugårdar, djurstallar, livsmedelslager eller andra motsvarande anläggningar får jagas.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.
---	-------------	---------------------

Förslaget innebär en ändring av punkten så att fler tamdjur och anläggningar omfattas av skyddet.

Motivering

Behov bedöms finnas att fler tamdjur och anläggningar ska omfattas av bestämmelsen.

Konsekvens

Utökade möjligheter att förebygga och förhindra de hälsorisker gråsparv och pilfink kan förorsaka genom att fler tamdjur och anläggningar omfattas av skyddet.

4.5.5. Punkt 5, flygsäkerhet

Innebörd av gällande bestämmelse**Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 5**

Bläsgås, fiskmås, grågås, gråtrut, havstrut, kaja, kanadagås, korp, kråka, ringduva, skrattmås, skata, storskarv, tamduva och vitkindad gås som uppträder vid flygplatser får jagas med hänsyn till flygsäkerheten.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.
---	-------------	---------------------

Naturvårdsverkets förslag**Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 5**

Bläsgås, fiskmås, grågås, gråtrut, havstrut, kaja, kanadagås, korp, kråka, ringduva, skrattmås, skata, storskarv, tamduva och vitkindad gås som uppträder vid flygplatser får jagas om det behövs med hänsyn till flygsäkerheten den 1 juli–30 juni.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.
--	-------------	---------------------

Förslaget innebär ett förtydligande av förutsättningarna när jakten får bedrivas genom att formuleringen ”om det behövs” tillfogas stycket.

Motivering

Förslaget förtydligar att bestämmelserna är tänkta för att förebygga skada och det är ett villkor för att jakt ska få bedrivas. Förslaget speglar även kraven som ställs i de fall skyddsjakten beslutas av myndighet, se 23 a § jaktförordningen.

Konsekvens

Bestämmelserna förtydligas avseende att jakten endast får bedrivas för att förhindra och förebygga skada.

4.5.6. Punkt 11, skogsgås och tundragås (sädgås) samt bläsgås och bläsand

Gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 11		
Sädgås som uppträder i flock om minst fem individer vid fält med oskördad gröda, får jagas.	Blekinge län och Skåne län	den 21 april–20 feb.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 11		
Skogsgås och tundragås (sädgås) samt bläsgås och bläsand som uppträder vid fält med oskördad gröda eller betesmark, får jagas om det behövs för att förebygga skada.	Blekinge län och Skåne län	den 1 okt.–28 (29) feb.

Förslaget innebär att sädgås delas upp i arterna skogsgås och tundragås. Nomenklaturen ändras med anledning av senare rön vad gäller artbegreppen.

Vidare innebär förslaget att även bläsgås och bläsand får skyddsjagas för att förebygga skador, att skyddsjakt även är tillåten för att förebygga skador på betesmark och att det förtydligas att jakten endast får bedrivas om det behövs för att förebygga skada. Dessutom försvinner kravet på att det ska vara en flock om minst fem fåglar.

Tiden för skyddsjakten föreslås också ändras för att bättre anpassas till när skadorna sker.

Motivering

Bläsgås kan orsaka skador på växande gröda och betesmarker. Arten läggs till i punkten 11 som omfattar Skåne och Blekinge län för att det där är mindre risk att det uppträder fjällgås i flockarna.

Även bläsand kan orsaka skador på växande gröda, särskilt i södra delarna av landet, och därför läggs även denna art till i punkten 11.

Den föreslagna jakttiden är till synes en ganska stor minskning, men speglar bättre den tid då gässen vistas i länen.

Ändring av artnamn avseende sädgås är en anpassning till gällande nomenklatur, se nedan.

Förslaget om villkor att skyddsjakten ska behövas för att förebygga skada förtydligar att bestämmelserna är tänkta för just det och att det är ett villkor för att skyddsjakt ska få bedrivas. Förslaget speglar även kraven som ställs i de fall skyddsjakten beslutas av myndighet, se 23 a § jaktförordningen.

Regeln om antal fåglar i flock har visat sig svår att hantera i samband med praktisk skyddsjakt och föreslås därför tas bort.

Konsekvens

Skyddsjakt på bläsgås och bläsand för att förebygga skada eller annan olägenhet möjliggörs samtidigt som villkoren för när skyddsjakt får bedrivas breddas. Ändringarna är i linje med förslag som lämnats in från berörda länsstyrelser och önskemål om att förtydliga villkoren för jakten.

Antalet övervintrande bläsgäss har minskat på senare år, men detta beror inte på att populationen i stort har minskat. Den har snarare visat en ökande trend, sett under en period på tre generationer. En skyddsjakt så som den föreslås, torde inte påverka populationen negativt.

Antalet rapporterade skador av bläsand på växande gröda har ökat i Skåne län och med förändringen ökar möjligheterna för att snabbt kunna skyddsjaga för att förebygga skador.

Med förändringarna tydliggörs att det ska vara fråga om jakt för att förebygga skada och att skadan även kan vara på betesmark.

Tiden för skyddsjakten ändras för att ännu bättre anpassas till de perioder under året när riskerna för allvarliga skador på gröda och betesmark är störst.

Ändring av artnamn

Naturvårdsverket föreslår att ordet ”Sädgås” sätts inom parentes och att det framför skrivs ”Skogsgås och tundragås”.

Uppdelningen baseras på skillnader i morfologi och att arterna är ekologiskt separerade³³. Skogsgåsen häckar i tajgaskogsbältet från Skandinavien österut till Ochotska havet. Tundragåsen häckar norr om skogsgåsen, på tundran från norra Skandinavien österut till Tjuktjen.

Genetiska data kompliceras av snabb artbildning följt av hybridisering. Genomdata visar dock konsistent att spetsbergsgåsen *Anser brachyrhynchus* är nästlad inom komplexet *fabalis-serristrostris* och är närmare släkt med skogsgåsen än tundragåsen.

För att följa den gängse benämningen föreslår Naturvårdsverket att man i fortsättningen använder namnen skogsgås och tundragås. Arterna är dock mycket svåra, i det närmaste omöjliga att skilja åt i en jaktsituation, varför Naturvårdsverket föreslår att båda arterna omfattas av jakttiden. Den västliga populationen av skogsgås, som häckar i Sverige har i huvudsak en flyttväg som inte berör Skåne, varför den delpopulationen inte riskerar påverkas negativt av den föreslagna skyddsjakten.

³³ Birdlife Sweden 2025.

Eftersom förändringen har kommit under processen med översynen av jakttiderna, föreslår Naturvårdsverket att det gamla artnamnet sädgås tills vidare står kvar i punkten, inom parentes.

4.5.7. Punkt 12, grågås, kanadagås och vitkindad gås

Innebörd av gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 12		
Grågås, kanadagås och vitkindad gås som uppträder i flock om minst fem individer vid fält med oskördad gröda eller kan medföra olägenhet för människors hälsa, får jagas.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 12		
Grågås, kanadagås och vitkindad gås som uppträder vid fält med oskördad gröda eller betesmark eller som kan medföra olägenhet för människors hälsa, får jagas om det behövs för att förebygga skada eller sådan olägenhet.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.

Förändringen innebär att skydds jakt även får bedrivas för att förebygga skador på betesmark och att det förtydligas att jakten endas får bedrivas om det behövs för att förebygga skada. Dessutom försvinner kravet på att det ska vara en flock om minst fem fåglar.

Motivering

Förslaget förtydligar vidare att bestämmelserna är tänkta för att förebygga skada och att det är ett villkor för att jakt ska få bedrivas. Villkoret om att jakten ska ha som syfte att förebygga skada är hämtad från fågeldirektivet och speglar kravet i 23 a § jaktförordningen.

Regeln om antal fåglar i flock har visat sig svår att hantera i samband med praktisk skydds jakt och föreslås därför tas bort. Samtidigt adderas också betesmark till de fall när skydds jakt får bedrivas. Detta för att öka möjligheterna att begränsa och förhindra skador inom lantbruket.

Konsekvens

Villkoren för när skydds jakten får bedrivas breddas. Ändringarna är i linje med förslag som lämnats in från berörda länsstyrelser och önskemål om att förtydliga villkoren för jakten. Med förändringarna tydliggörs att det ska vara fråga om jakt för att förebygga skada och att skadan även kan vara på betesmark.

4.5.8. Punkt 15, ringduva

Gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 15		
Ringduva som uppträder i flock om minst fem individer och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar, får jagas i sådana odlingar.	Dalarnas län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län	den 1 jan.–31 juli.
	Övriga delar av landet	den 1 jan.–15 aug.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 15		
Ringduva som uppträder i flock och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar, får jagas i sådana odlingar.	Dalarnas län, Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län och Norrbottens län	den 1 jan.–31 juli.
	Övriga delar av landet	den 1 jan.–15 aug.

I punkten föreslås en ändring som innebär att kravet på att det ska vara minst fem fåglar i flock tas bort. I stället får ringduvor som uppträder i flock och som orsakar skada i yrkesmässiga odlingar skyddsjagas.

Motivering

Villkoret att ringduvan ska uppträda i flock om minst fem individer föreslås plockas bort. I stället föreslås villkoret för skyddsjakt ändras till enbart ”som uppträder i flock”, samma formulering som före senaste revideringen av jakttiderna. Att begreppet flock (utan begränsning om minst fem individer) föreslås stå kvar är för att minska risken att skjuta individer som har ungar. Ringduvan kan få flera kullar varje år och har en lång och utdragen häckningsperiod. Arten kan därför ha ungar i boet senare än många andra fåglar. De ringduvor som har ungar uppträder ofta ensamma, medan ringduvor som inte har ungar mestadels uppträder i flock. Dessutom är det framför allt i flock som arten bidrar till stora skador.

Konsekvens

Förslaget innebär att ensamma fåglar undantas från skyddsjakten och att risken att skjuta fåglar med ungar i boet därmed minskas. Förslaget torde samtidigt innebära ökade möjligheter att begränsa skador i yrkesmässiga odlingar även om förändringen bedöms som ringa.

4.5.9. Punkt 16, fågelbo

Innebörd av gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 16		
Fågelbo samt ägg eller ungar får flyttas om allvarlig skada eller olägenhet orsakas av att	Hela landet	den 1 juli–30 juni.

fågel byggt bo i ett hus eller en gård.		
---	--	--

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 16

Fågelbo och ägg av björktrast, fiskmå, gråsparv, gråtrut, havstrut, kaja, pilfink, ringduva, skata och tamduva får förstöras och ungar avlivas om allvarlig skada eller olägenhet orsakas av att fågel byggt bo i ett hus eller en gård.	Hela landet	den 1 juli–30 juni.
--	-------------	---------------------

Föreslaget innebär att den nu gällande bestämmelsen som omfattar alla fåglar begränsas till ett antal arter och att möjligheten att flytta bo samt ägg eller ungar försvinner. I stället får fågelbon och ägg förstöras samt ungar avlivas avseende de aktuella arterna.

Motivering

Nuvarande bestämmelse är olämplig med avseende på att den omfattar alla fågelarter utan begränsning. De i förslaget uppräknade arterna är de som vanligast påträffas i den aktuella miljön.

Som bestämmelsen är utformad idag löper den som behöver nyttja den stora risken att bryta mot bestämmelsen i 27 § jaktlagen (1987:259) om att jakten inte får orsaka viltet onödigt lidande. Att flytta ett fågelbo med ungar (eller långt gångna ägg) innebär i många fall att boet överges och att ungar och ägg dör.

Förslaget medger att man direkt kan förstöra bon och ägg samt avliva ungar avseende de arter som omfattas och därigenom bespara viltet lidande.

Konsekvens

De arter som räknas upp är de som är vanligast i sammanhanget och förslaget bedöms inte innebära ett hot mot aktuella arters populationer.

Naturvårdsverket bedömer att eftersom de arter som finns med är de vanligaste, borde inte förslaget innebära en ökad arbetsbörda för länsstyrelserna i form av ansökningar om skydds jakt på övriga fågelarter.

Förslaget medför att den som genomför jakten behöver skaffa sig kunskap om vilken art som blir föremål för skyddsjakten, men det bedöms inte vara ett orimligt krav.

Förslaget innebär också att utförare inte riskerar att utsätta djur för onödigt lidande i samma omfattning som med nuvarande reglering.

4.5.10. Punkt 17, årskalv av dov- och kronhjort

Innebörd av gällande bestämmelse

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 17		
Årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid fält med oskördad gröda, får jagas om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 juli–15 april.

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 17		
Årskalv av dov- och kronhjort som uppträder vid betesmark, vid fält med oskördad gröda, vid platser där emballerad och försluten ensilage förvaras eller där ensilage lagts ut i anordning för att utfodra tamdjur, får jagas om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 juli–15 april.

Förändringen innebär att skyddsjakt blir tillåten även vid betesmark samt vid platser där ensilage förvaras och där ensilage lagts ut i anordning för att utfodra tamdjur.

Motivering

Bestämmelsen infördes 2018 och justerades 2021 i syfte att minska skadorna för jordbruket och att samtidigt minimera skyddsjaktens negativa påverkan på kron- och dovhjortsstammarna. Trots att bestämmelsen nyligen har införts ser Naturvårdsverket att det finns skäl som talar för att ändra den.

En sådan ändring avser möjligheten till skyddsjakt efter dovhjort och kronhjort vid platser där ensilage förvaras och där ensilage lagts ut i anordning för att utfodra tamdjur. Dov- och kronhjort kan göra skada på den plast som omsluter ensilaget. För att ensileringen ska fylla sin funktion får inte syre eller bakterier komma i kontakt med ensilaget. Vid skada på den omslutande platen sker detta och hela balen kan komma att behöva kasseras, även om hjortarna endast ätit en liten del av den. Vidare kan större ekonomiska avbräck undvikas om bonden får möjligheten att skydda exempelvis foderbord i de fall då hjortarna kommer åt dessa. Utöver det foder som äts upp finns det en skaderisk genom kontaminering av hjortarnas tramp och spillning.

Att betesmark läggs till de områden där skyddsjakt får bedrivas motiveras med att även det foder som husdjuren äter under bete är av vikt för djurhållningen i Sverige. Om dov- eller kronhjortar orsakar ett högt betestryck på betesmarker påverkar det fodersituationen för de betande tamdjuren negativt. Naturvårdsverket bedömer att möjligheten att skjuta dov- eller kronkalv på betesmarker kan ha en störande effekt och därmed minska den foderförlust som vilt på dessa marker orsakar.

Konsekvens

Förslaget bedöms kunna minska de skador som årskalv av dov- och kronhjort förorsakar jordbruket och djurhållningen i Sverige.

4.5.11. Punkt 20, trana

Innebörd av gällande bestämmelse**Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 20**

Trana som uppträder i flock om minst fem individer, får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 aug.–30 sept. och den 1 april–30 maj.
--	-------------	---

Naturvårdsverkets förslag**Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 20**

Trana som uppträder i flock om minst fem individer, får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 aug.–15 okt. och den 1 april–15 juni.
--	-------------	---

Förändringen innebär att jakttiden på trana för att förebygga skada vid fält med oskördad gröda utökas till den 1 augusti–15 oktober samt den 1 april–15 juni. I båda fallen är det en förlängning i slutet av respektive jaktperiod.

Motivering

Förslaget är i linje med det behov som länsstyrelserna i norra rovdjurförvaltingsområdet lyft avseende att bättre kunna hantera den skadeproblematik som tranor orsakar vid fält med oskördad gröda. Förhållandena i norr kan skilja sig från övriga Sverige och med föreslagna ändringar finns ökade möjligheter att hantera skador både när väderförhållandena ger sena höstskördar samt då vädret försenar vårbruket.

Konsekvens

Med förslaget utökas möjligheterna att använda skydds jakt för att motverka de skador trana kan orsaka vid fält med oskördad gröda. Den förlängda jakttiden i slutet av respektive jaktperiod kan vara särskilt användbar i norra delen av Sverige.

4.5.12. Punkt 21, sångsvan

Innebörd av gällande bestämmelse**Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 21**

Sångsvan som uppträder i flock om minst fem individer får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 okt.–31 mars.
--	-------------	---------------------

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 21		
Sångsvan får jagas vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 okt.–31 mars.

I punkten föreslås en ändring som innebär att kravet på att det ska vara minst fem fåglar i flock tas bort.

Motivering

Villkoret avseende att det ska vara minst fem fåglar i flock infördes vid förra ändringen av bilaga 4. Erfarenheterna från utövare har dock visat att kravet komplicerar jakten och därigenom möjligheterna att förebygga skador, varför det föreslås tas bort.

Konsekvens

Med förslaget förenklas möjligheterna att använda skydds jakt som ett förebyggande verktyg mot skador på oskördad gröda.

4.5.13. Vitkindad gås – ny reglering

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen, ny punkt		
Vitkindad gås får jagas för att förebygga skada.	Skåne län, Blekinge län, Kalmar län och Gotlands län	den 1 nov.–28(29) feb.

Förslaget innebär att vitkindad gås får jagas för att förebygga skada oavsett var den befinner sig i de områden och under den tid som anges.

Motivering

Vitkindad gås övervintrar i allt större antal i Sverige. Det är framför allt gäss som häckar i Arktis (ryska tundran). Skadebilden i de delar av landet där gässen övervintrar visar på betydande problem och det har påvisats ett samband mellan antalet gäss och skadenivån.³⁴ Tidigare har det bara varit möjligt att skydds jaga vid fält med oskördad gröda. För att motverka ökande skador på gröda föreslås att öppna för jakt under den tid när det övervägande antalet gäss som finns i landet är arktiska gäss. Den populationen omfattar idag 1,4–1,6 miljoner gäss och den fortsätter att öka. Det finns även vitkindade gäss som häckar i Sverige och runt Östersjön men under vintern bör dessa utgöra en väldigt liten del av de gäss som övervintrar i Sverige. Preliminära resultat visar att åtminstone delar av denna delpopulation flyttar till Nederländerna, så majoriteten av gässen som övervintrar i Sverige torde vara ryska. Eftersom sambandet mellan antalet gäss och skadenivån är bevisat, finns det enligt Naturvårdsverkets bedömning stöd i fågeldirektivets undantagsbestämmelser för att bedriva jakt.

³⁴ Montras m.fl. 2019.

Konsekvens

Eftersom mängden skador har ett samband med antalet gäss kan jakt enligt förslaget åstadkomma en populationsminskning och därmed färre skador.

Mot bakgrund av den konstaterade populationsutvecklingen och antalet gäss försvårar inte jakt upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

4.5.14. Årskalv älg, stamskada på tall i ungskog – ny reglering

Naturvårdsverkets förslag

Jaktförordning (1987:905) bilaga 4		
Årskalv av älg som orsakar stamskada på tall i ungskog får jagas om det behövs för att förebygga skada.	Hela landet	den 1 feb.–15 april. Under perioden endast smyg- eller vaktjakt.

Skydds jakt på årskalv av älg som orsakar stamskada på tall i ungskog tillåts som smyg- eller vaktjakt under perioden den 1 februari–15 april.

Motivering

I dag är skydds jakt på enskilds initiativ tillåten på årskalv av älg som uppträder vid fält med oskördad gröda om det behövs för att förebygga skada (bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 10). För kronhjort gäller att årskalv får jagas om kronhjort orsakar stamskada på barrträd (bilaga 4 till jaktförordningen, punkten 18). Syftet med dessa regler är att, genom att fälla kalven, uppnå en generell störningseffekt samt skrämja älgko respektive kronhjortshind då risk för skada föreligger. Naturvårdsverket bedömer att det finns områden och tillfällen då motsvarande skydds jakt som beskrivits ovan kan medges då årskalv av älg orsakar stamskada på tall i ungskog. Jakten föreslås endast få bedrivas som smyg- eller vaktjakt.

Konsekvens

Genom att tillåta skydds jakt på enskilds initiativ kan jakten genomföras snabbare än om en ansökan om skydds jakt först behöver skickas till länsstyrelsen. Därmed ökar sannolikheten att skador på tall i ungskog kan förebyggas.

4.5.15. Gråhäger – ny reglering

Naturvårdsverkets förslag

Bilaga 4 till jaktförordningen		
Gråhäger får jagas för att förebygga skada.	Vid fiskodling och utsättningsplatser (inom sju dygn innan och sju dygn efter utsättningsstillfälle) samt inom ett avstånd av 300 meter från sådana områden	den 1 juli–30 juni.

Förslaget innebär att skydds jakt på gråhäger införs på enskilda initiativ vid fiskodling och utsättningsplatser för fisk.

Motivering

Länsstyrelsen har lämnat förslag om att möjliggöra skydds jakt på gråhäger på enskilda initiativ med stöd av bilaga 4 till jaktförordningen. Det skäl som har angivits har varit att underlätta möjligheten för brukare att påverka sin skadesituation och samtidigt minska länsstyrelsens administration.

Antalet häckande par av gråhäger har ökat i Sverige, både på kort och lång sikt. Arten förekommer främst i södra och mellersta Sverige men observeras allt oftare längre norrut. Under hösten flyttar de flesta individer till västra och södra Europa, men ett ökande antal övervintrar i södra Sverige där isfria vatten förekommer.

Gråhägern orsakar lokalt betydande skador, främst på fiskodlingar. En studie i Finland visar att gråhägern ofta födosöker på natten vid fiskodlingarna, vilket kan göra att de är svåra att upptäcka. Vidare orsakar de större problem än storskarv, för vilken skydds jakt är tillåten vid fiskodlingar enligt bilaga 4, eftersom studier visar på att gråhäger kan konsumera 2–5 gånger mer fisk i odlingarna, samt har en större påverkan på de odlingar som har små fiskar.

En vanlig förebyggande åtgärd vid fiskodlingar för att hålla borta predatorer är att sätta upp nät över bassängerna. Detta fungerar dock bättre mot andra fiskätande predatorer än gråhägrar, då det finns flera exempel på när gråhägrar har låtit sig tillsammans stå och tynga ner så att nätet pressas ner till dess att de kommer åt fisken.

Gråhägern är opportunistisk vilket betyder att den har en bred diet. Även om den mestadels konsumerar fisk kan de t.ex. äta små fåglar, grod- och däggdjur. Artens konsumtion av fisk riktas mot små fiskar, vilket innebär att de kan ha en särskild påverkan på smolt. Utsättning av smolt görs i syftet till att stärka fiskbestånd som ofta är i behov av främjande åtgärder. Den odlade smolten är i sin tur ett lättare byte än vild smolt.

Skydds jakt kan idag beviljas av länsstyrelsen efter ansökan, eller på myndighetens eget initiativ. Enligt HABIDES-rapporteringen för 2023 och 2024 fattades totalt 23 beslut om skydds jakt på gråhäger, omfattande 210 fåglar. Flera länsstyrelser rapporterar en ökad skadebild och stigande antal ansökningar om skydds jakt.

Mot denna bakgrund föreslås att skydds jakt på gråhäger ska kunna genomföras på enskilda initiativ, med stöd av bilaga 4 till jaktförordningen. Förslaget har tagits upp av flera länsstyrelser, med syftet att ge brukare större möjlighet att snabbt agera vid skada, samtidigt som den administrativa bördan för länsstyrelserna minskar.

Förslaget syftar till att förebygga skada innan den uppstår eller ökar, samt att skapa ett mer förutsägbart och effektivt system för de som verkar inom de blå näringarna. Vidare är det skäligt och rimligt att skydds jakt på enskilda initiativ vid fiskodling och utsättningsplatser tillåts året runt då det saknas egentligt behov av prövning. Skydds jakt vid dessa skadesituationer innebär att ekonomisk förlust förhindras.

Konsekvens

De förslagna villkoren för skyddsjakt på enskilda initiativ motsvarar i stort de beslut som redan tillämpats av flera länsstyrelser. Det innebär vidare att möjligheten till skyddsjakt möjliggörs över hela landet och att enskilda ges mandat att avgöra om förutsättningarna för skyddsjakt är uppfyllda vid givna situationer. Förslaget innebär därmed en förenkling av rådande hantering, särskilt för länsstyrelserna.

Möjligheten att förebygga skador förbättras till viss del genom att den skadelidande ges rätt att agera omedelbart utan att invänta beslut. Det kan ha särskild betydelse vid akuta situationer, exempelvis i samband med utsättning av fisk eller vid känsliga perioder för vattenbruket.

Antalet utsättningsplatser varierar över tid, varför även behovet av skyddsjakt kan förväntas variera. Den faktiska nyttjandegraden av skyddsjaksbeslut har historiskt varit låg enligt HABIDES-rapporteringen, vilket talar för att även nyttjandet av enskilda initiativ kommer att vara begränsat.

Naturvårdsverket gör bedömningen att den förslagna skyddsjakten inte kommer att påverka gråhagens bevarandestatus negativt, varken nationellt eller i dess naturliga utbredningsområde i övrigt.

5. Förkortningar

Författningar	Förkortning
Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar	FD
Jaktförordning (1987:905)	JF
Internationella överenskommelser	
Agreement on the Conservation of African-Eurasian Migratory Waterbirds	AEWA
Övrigt	
EU-kommissionen	KOM
Habitats and Birds Directive Derogation System	HABIDES
Key Concepts document on Period of Reproduction and prenuptial Migration of huntable bird Species in the EU	KCD

6. Faktaunderlag för respektive art

För arter där Naturvårdsverket föreslår ändringar i den allmänna jakttiden finns uppgifter rörande arten i form av en faktaruta. Uppgifterna i faktarutorna är som regel, om inget annat framgår, hämtade från de källor som framgår i tabellen.

Artnamn Vetenskapligt namn	
Rödlistning (2020)	Artdatabankens rödlistningsbedömning från 2020 finns för respektive art på artfakta.se eller i sin helhet på sidan: https://www.slu.se/contentassets/06bc62d2c893426181f812a48d94e919/rodlista-2020-1.pdf .
Rödlistning (2025)	Artdatabankens rödlistningsbedömning från 2025 finns för respektive art på artfakta.se eller i sin helhet på sidan: https://pub.epsilon.slu.se/39759/9/2026-05-06-R%C3%B6dlistade%20arter%20i%20Sverige%202025.pdf .
Populationsuppskattning och utbredningsområde	Artdatabankens rödlistningsbedömning från 2025. Tillgänglig via artfakta.se eller i sin helhet på sidan: https://pub.epsilon.slu.se/39759/9/2026-05-06-R%C3%B6dlistade%20arter%20i%20Sverige%202025.pdf .
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2025)	Uppgifterna rapporterades ursprungligen den 23 oktober 2025 i enlighet med FD artikel 12. Rapporteringen avser perioden 2019–2024. https://reportnet.europa.eu/public/dataflow/1438
Populationsstorlek och – utv i Sverige (FD art 12, 2019)	Uppgifterna rapporterades den 31 juli 2019 i enlighet med FD artikel 12. Rapporteringen avser perioden 2013–2018. http://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=se/eu/art12/envxuag/oa/SE_birds_reports_20190730-142955.xml&conv=612&source=remote
AEWA – listning	Endast fåglar. Enligt AEWA:s överenskommelse om listning för ett antal vattenfåglar <i>Agreement Text and Annexes As amended by MOP8 As amended at the 8th Session of the Meeting of the Parties to AEWA 26–30 september 2022</i> . https://www.unep-aewa.org/sites/default/files/uploads/aewa_agreement_text_2023-2025_corrected%20version%20as%20of%2010%20August%202023_EN_rev.pdf
Tid för vårflytt och häckning	Endast fåglar. Uppgiften kommer från SLU:s kunskapssammanställning (Kunskapssammanställning flytt och häckningstider 2020).
Förekomst i Sverige	Endast fåglar. Beskriver respektive arts utbredningsområde i Sverige. Källa är som regel Fåglarna i Sverige 2012, (Ottosson, U m.fl. 2012) om inget annat framgår.
Flytt- eller stannfågel	Fågelguiden (Mullarney K m.fl. 2011).
Avskjutningsstatistik (st)	Uppgifterna kommer som regel från viltdata.se, dels aktuella, dels för ett antal år tillbaka i tiden.

7. Viltforskare som konsulterats

Under föregående jakttidsberedning 2019–2020 inhämtades utlåtanden från forskare för vissa viltarter rörande exempelvis arternas reproduktions- och uppfödningstider. Somliga av dessa uppgifter har även använts i samband med denna översyn av jakttiderna. De forskare vars uppgifter använts även denna gång återfinns i tabellen nedan.

Att forskarna har kommenterat ovanstående aspekter innebär inte nödvändigtvis att de ställer sig bakom Naturvårdsverkets förslag, motiveringar och konsekvensbeskrivningar.

Forskare	Art
Anders Jarnemo, Högskolan i Halmstad	Kronhjort
Carl Gustaf Thulin, SLU	Fälthare
Johan Elmberg, Kalmar högskola	Änder
Maria Hörnell Willebrand, Högskolan i innlandet (Norge)	Ripor
Petter Kjellander, SLU	Rådjur

8. Källhänvisningar

BirdLife International. Species factsheet: Reeves's Pheasant *Syrmaticus reevesii*. <https://datazone.birdlife.org/species/factsheet/reevess-pheasant-syrmaticus-reevesii>.

BirdLife Sweden. **2025**. *Rapport 16 från Birdlife Swedens Taxonomikommitté*. <https://cdn.birdlife.se/wp-content/uploads/2025/06/R16.pdf>.

Brittas R. & Karlbom M. **1990**. *A field evaluation of the Finnish 3-man chain: a method for estimating forest grouse numbers and habitat use*. Department of Zoophysiology, Uppsala University.

Chamagnon J. Guillemain, M. Mondain-Monval J-Y. Souchay G. Legagneuz P. Bretagnolle V. Ingen van L. Bourguemestre F & Lebreton J-D. **2016**. *Contribution of released captive-bred Mallards to the dynamics of the natural population*. *Ornis Fennica*, 93(1).

Jarnemo A., Wiebke N., Ericsson G., Kjellander P., & Andrén H. **2018**. *Hjortvilt i Sverige En kunskapssammanställning*. Naturvårdsverkets rapport 6819.

Kunskapssammanställning flytt- och häckningstider. **2020**. Månsson, J. och Jarnemo, A. *Uppdatering av informationen om häcknings-, uppfödning- och flyttperiod i Sveriges del av "Key Concepts Document on Period of Reproduction and Prenuptial Migration of Hunttable Bird Species in the EU" (KCD)*. Ärendenummer: NV-05061-20. Viltskadecenter, Institutionen för ekologi, Sveriges lantbruksuniversitet.

Lindberget M. **2009**. *Användande av avskjutningsstatistik i förvaltning. Påverkar tidigare jakt CPUE? Sveriges lantbruksuniversitet: Umeå*. Examensarbete i ämnet biologi 2009:1.

Strand M, Aronsson M. och Svensson M. **2018**. *Klassificering av främmande arters effekter på biologisk mångfald i Sverige – ArtDatabankens risklista*. ArtDatabanken Rapporterar 21. Uppsala: ArtDatabanken Sveriges lantbruksuniversitet.

Montràs-Janer T., Knape J., Nilsson L., Tombre I., Pärt T. & Månsson J. **2019**. *Relating national levels of crop damage to population size indices of large grazing birds: implications for management*. *Journal of Applied Ecology*.

Mullarney K, Svensson L, Zetterström D. **2010**. *Fågelguiden: Europas och medelhavsområdets fåglar i fält*. Bonnier. ISBN: 9789174240399.

Nationella Viltolycksrådet. *Viltolyckor för respektive viltslag*. <https://statistik.viltolycka.se/statistik/antal-genomforda-uppdrag/>.

Ottosson U, Ottvall R, Elmberg J, Green M, Gustafsson R, Haas F, Holmqvist N, Lindström Å, Nilsson L, Svensson M, Svensson S, Tjernberg M. **2012**. *Fåglarna i Sverige – antal och förekomst*. Utgivare: Sveriges ornitologiska förening. ISBN: 9789188124005.

SLU Artdatabanken. **2020**. *Artfakta*. <https://artfakta.se/>

SOU 2014:54 *Vildsvin och viltskador – om utfordring, kameraövervakning och arrendatorers jakträtt*. <https://data.riksdagen.se/fil/2F0EC3D7-82D6-463E-97CE-13A4FDB7AB49/>.

Widemo F. **2008**. Viltforum 1/2008. *Predator kontroll inom viltförvaltning och naturvård - en kunskapsöversikt över predationens betydelse och effekter av predator kontroll*. Utgivare: Svenska Jägareförbundet.

Willebrand T. **1996**. *Ripan och småviltsjakten på statens mark ovan odlingsgränsen och på renbetesfjällen*. Naturvårdsverket, Stockholm.

Willebrand, T & Hörnell M. **2001**. *Understanding the effects of harvesting willow ptarmigan *Lagopus lagopus* in Sweden*. *Wildlife Biology*, 7: 205–212.

Avskjutningsstatistik

Viltdata. *Avskjutningsstatistik*. <https://www.viltdata.se/>.

Personliga kommentarer

Elmberg Johan. Kalmar högskola.

Kalén Christer. Skogsstyrelsen.

Kjellander Petter. Sveriges lantbruksuniversitet.

Olsson Karin. Jordbruksverket.

Thulin Carl-Gustaf. Sveriges lantbruksuniversitet.

Willebrand Maria Hörnell. Högskolan i inlandet (Norge).